

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జనవరి నెల 28-వ తేది సోమవారము
రూఢిరోడ్లారి నామనంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ సప్తమి ౭.

No 151
సంచిక ౧౫౧

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924 ఆమృతాంజనము క్యాలండరు 1924
గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి నెల 0-4-0.

పి. పి. నంబో 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

ఆమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

అతిసందర్భమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము

ఏమో ప్రభు గాజులుగాని యే కొలతలో నైనను అమృతమునకు సిద్ధముగా వచ్చును.

హాజరులో లేనిది అతితక్కువలో కయ్యించేసి యివ్వబడును.

మోహన:

ఇది 2½ సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు కయ్యరగును.

లేదారము సహా మూలారి ఇత 1-½ రూ 10

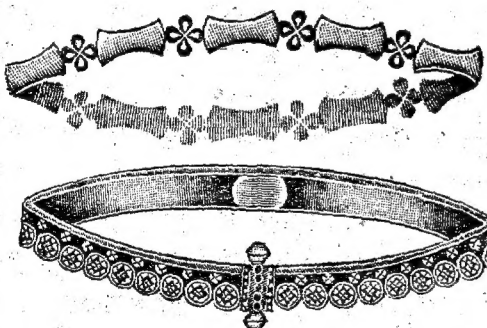
మంగుళూరు:

ఇది 6 సకరము మొదలు 10 సకరము వరకు కయ్యరగును.

మజారి ఇత 1-½ రూ 25 లు.

ఒకడభా అర్థము నిచ్చిన మీరే తక్కువ కయ్యర అనేక అర్థములు యిత్తునను నమ్మకము మాకు గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 వై. నాటకావరోడు - మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

26-1-24 కవివారము నుండి 1-2-24 తేది శుక్రవారము వరకు
క్రెడిటోరు శంకు ప్రకర్షనములు

సాంధ్యం 8-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు

కవి, ఆదివారముల కుధ్యాన్నా యలంకు 8-15 గంటలకు

యూనివర్సల్ థియేటర్ మిస్టర్ సినిమాల్

“రేడియోకింగు” డేజీటి భాగము

అను ఆట ప్రదర్శింపబడును. రాయి స్టూ ఆర్టు

అను వాని అభ్యుతచర్యలు చూడవలెనది.

ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్ మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యాకంపెనీ వారివల్ల నూతనంగా స్థాపిత
చుబడిన పంచదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛ
మైన పంచదార చేయబడుచున్నది. యిందువలన అనేక వో
ట్లకుపాకలకు చున్నది. విదేశములనుండి వచ్చు పంచదారకు గాని
యీతేమిటలో యితర వోట్ల కయ్యరయ్యే పంచదారకు గాని
యిది ఏమిటములోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుండు
న్నది. యందులో మొదట బారీచేయించబడి: పేర్లు ఈ పత్తును
పూర్తికాబడినది. యింకా కురికిన్ని పేరు బారీచేయబడునది
ఈ పత్తును బరికి: డ్రై క్లర్ల మీటిం లతో నిర్ధారణ కాబడినది
దున యిప్పుడు పేర్లు పే: కు సేవాకి కొంత అరగాకము ఏర్ప
డుటకు కర్లమై ది యివియున్న త్వరలోనే పూర్తికాబడు
ను. అదైన ఎరికిని పేర్లు యివ్వబడ వీరవు. కావలసినవారు
క్రొవడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసు
కొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

తపాల పెట్టె నెం 11 మచిలీపట్టణం.

నవలలు

నరస్వతీ గ్రంథమండలి

నవలలు

రాజమహేంద్రవరము

ప్రకాశకుడు: అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి

కంపాదకుడు: కల్లావల్లుల కి శంకరాశ్రయి

ఇందు విశేషముగ జనోహర కథాకల్పితంబులును, భాగ్యవారికంబులును : మనస్థితి, బులు నగు చాకిరి:

సాఁఖి: — సాంసారిక — అపరాధకరికోభక — నవలలు, ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దులొలుకు క్యాలిగ్రాఫ్ లైకుతో

జెమ్మినైనాన రమారమి 200 పుటలతో రెండుమాసముల కొక్కటిగ వెలువడుచుండును. వెలువడు ప్రతిగ్రంథమును

ప్రొద్దీజిగా: రు 1-0-0 వెలుకు: బందాదారులకు: బంతుచుండును. బందాదారుగ: జేరువారు ప్రవేశమును ముందుగ

గొలుకొనుట చల్లించవలెను.

ఇందీకలకు వెలువడిన గ్రంథములు:—

1. రహస్యవిప్లవము 2. చోరిశిఖామణి 3. మాత్యారహస్యము, (డిటెక్టివ్ నవలలు)

4. ప్రేమసుందరి 5. లక్ష్మీప్రసాదము (సాఁఖిక నవలలు)

అనుబంధ గ్రంథములు:— 1. మార్కండేయ వాణిజ్యము 2. కృత్యంగిణి యను డిటెక్టివ్ నవల.

ముందు రాబోవు గ్రంథములు:—

అనుబంధములు:—

1. రెనాయిల్సుకి వివర్యుని ‘సాస్టు’

2. అభాగి

దేహము

అందువిషయమున అకరిమిత మగు జాగ్రత్త శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము కరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను

అలంకరిగ్రహమాత్రలయడపయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే

మాత్రము చిన్నవి గాని అవ్యతిరేకములు

వాటిల్లును.

219

సర్వమునుగాను:-

ఆలంకరిగ్రహ కౌషధాలయము

28 బాల్కనీ, జవర న.

అని వ్రాయండి.

మా ఆజీర్ణివారిణి

పులితేపును, అజీర్ణము మొదలగు నవి కొద్దికాలమునుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు పున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిజీర్ణ శక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధకము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. జీర్ణమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. ఆజీర్ణ వ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడట ముంచిదని అనేక వైద్యులు సలహా నిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 3/- కావలసినవారు ఈదిగువ విలాసమునకు ఆర్డరులు పంపవలెయును.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

3361

లిసాలపెట్టె నెం. 166.

323, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రజాయత్త శాఖల నభివృద్ధి జేయుట

శాసనసభలో చర్చ నిరాకరించుట

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు, శాసనసభలో నుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

మంత్రి యాధీనమునందున్న ప్రజాయత్త శాఖలను అభివృద్ధి జేయవలెనని తీర్మానము వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చింప నుండదని గవర్నరుగారు నిషేధించియున్న పక్షమున (వకీలప బడెను. అరీతిగ నే, మనరాష్ట్రమునందుగూడ, నానభూతిగలవడ కానుగవర్నరుగారు కూడ బ: తీర్మానమును నిరాకరించినది దెలి యుటకు చదువరులు జేతూనాములయ్యెదరు. ఈదిగువతీర్మానము ప్రతిపాదించెదమని నేను మాండుగా దెలిపియుంటిని. "శ్రీభక్త్య పరిపాలనయందు బా, అర్హులకు సంబంధించినది గాక, మిగిలిన అన్ని విషయములను ప్రజాయత్త శాఖలుగా మార్చుట తగు నిబంధనల నేర్పడుచున్నవని ఇదియూ గవర్నరుమెంటువారిని కోరవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గొరుతున్నారు." ప్రజాయత్త శాఖల నెక్కువ తేలిక చేసినదియు, అవసరమగుచో మంత్రిల సంఖ్య సభి కము జేసి, కార్యనిర్వాహక శక్తులను తగ్గించి ఒక్కరి నుంచవలెనని యున్నదనియు దలంచిరి. ఈ తీర్మానమువలన రాష్ట్రీయస్వతంత్ర్య మునకు జేకమునకు గల హక్కులను గూర్చి తమ యభిప్రాయ మను తెలియిచ్చి, ప్రస్తుతము అయితో నున్న సంస్కరణ శక్తులను ననుసరించి యంతకుట వలయన అంతవరకు రాష్ట్ర స్వతంత్ర్యమును ప్రపాదించుటకు అవకాశ ముండి యుండును. ఈ విషయములకును గూర్చి కానన సభవారు చర్చించుటకే విలువలేదని ప్రభుత్వము వారు జేసినది తెలియుట సంతోషక ముగ నున్నది. ఈ విషయము పూర్వప్రభుత్వమువారి కకర్మము లేనదగుటచే, మనకానుకానసభ నిబంధన 22 (1) ప్రకారము తీర్మానము గవర్నరుగారు నిషేధించుచున్నారని కార్యదర్శి వారు లేఖవ్రాసెను. ఈ విషయమున నైతిక కారణ అనుభవముల నుపయోగించి విషయమును నేను తీర్మానమునందే దెలిపి యుండుటచే, యిది పూర్వ ప్రభుత్వమువారి పనిగానను సంగతి వారు చేయగా దెలిపి సంతోషములేదు.

ఈ రీతిగ నే నిషేధించిన తీర్మానము లనేకులను (వకీల కానన సభలో చర్చించుటకు అనుభవించి, యెప్పుడు నిరాకరించిన గవర్నరుగారి చర్చ కోరవలెను. ఇట్టిచే నేను రైల్వే పరిపాలనను గూర్చి ఒక తీర్మానమును, పోస్టు టెలిగ్రాఫు అఫీసులను గూర్చి ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించి యుంటిని. మరియు కార్యనిర్వాహక శక్తులను తగ్గించవలెనని తీర్మానమునూ చర్చించబడెను. ఇండియాలోని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో గవర్నరుగారు నిరాకరించుట అవసరము. ఈ విషయమున దిగి ఆలోచించి తీర్మానము ప్రతిపాదించుట కవకాశము నొసంగవలెను అవకాశ మింకను వారు గలరు. కాననసభలో యిట్టి విషయము చర్చింప బడినచో ప్రస్తుతమున్న కార్యప్రభుత్వమువారు హిందూజాతము నందలి ప్రామాణ్య విషయములపట్ల కఠిన యభిప్రాయ మెట్లు న్నదో తెలిసికొనుట కవకాశ ముండును.

సక్సన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము జేతూనపులలో తయారు చేయబడినది.

ఇట్ల సంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటిని పోగొట్టును.

దర్శి 1-కి 2 అణాలు దశక 1-కి రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లవీధి, తిరుళ్ళి క్కేటి, మద్రాసు.

కథలపుస్తకములు.

ఒక్కొక్కటి 4 అణాలు.

1 బాలనీతికథలు, 2 నూరు వినోదకథలు 3 శ్రేయస్కర పాటిచుక్క కథలు, 4 యుక్తికథ 5 మర్యాదరామన్నకథలు, 6 తెనాలిరామలింగిని శాస్త్రకథలు, 7 నిజమైన కాశీమణిలిలు 1 భాగము 1-8-0, 2 భాగము 1-8-0, 8 టర్పికథలు 0 8-0, వంజాబుకథలు 0-12-0. వలయువారు:-

మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు.

త్యరమడు!

త్యరమడు!

తైబరీలకు మంచి తరుణము

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనియములోని 50 పుస్తకములు రు 43 ల విలువగలవి.

రు 20/ లకు మాత్రమే ఇచ్చెదము

1924 జనవరి 31 తేది వరకు, భాషాభిమాను లగు కొందరి కోరికచే

ఈతగ్గింపు ధరల నిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేసినాము.

మా చందాదారులు వీనిలో కొన్ని పుస్తకములు కొరవడల చందాదారుల మెల 1-8 0-4-0 లు తగ్గించి యిచ్చెదము ఒక అణా దిక్ల కంపెనీలో గ్రంథముల పట్టిక పంపుము. వివరములు పట్టికలను తెలియను.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనియము, కాకినాడ.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితులుగారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలకై ఒకగబడిన వేన వేలు యోగ్యతాపత్రికలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. డాక్టరు (కాథాకర్, ఫెలో ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. జె. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ నైస్సు యానైటెడ్ స్టేట్సు ఆఫ్ అమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కానిటర్ ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కన్ వల్టింగు కెమిస్ట్రీ, ఎసియర్ లేక్ నెం. 2 బాంబాయి:- మీ లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలను ఉపయోగించిన దానిలో శాస్త్రసాహిత్యముల శ్రద్ధాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధకము ప్రకృతి నిర్మాణ కుదురుకొన్ని, జ్వరములు, క్లిలయాదులు మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. వి. ఎన్. ఆయుర్వేదాపు, సీనియర్ డక్టరు, కానిటర్ కమిషనరు, మైసూరు గవర్నరుమెంటు, మైసూరు. మీచేతయూచేయబడుచున్న లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలను నేను ఉపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి గుణముగనున్నది

(3) మ. కే. కే. విశ్వాను కవిరాజ్ నిష్ఠు చక్ర దిస్మిస్సరి, 9-41 వీధి బాక్స్ బజారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు, వాడను, వాడవుతు కచ్చువున్న లోగులకును సంపూర్ణమైన తృప్తి నిచ్చినది.

(4) మ. లాల్ సింగు, మీశే, నవ్ అస్పిట్రేటు డక్టరు సిరోహి, రాజపుటానా. మీ లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలను నేను ఉపయోగించుచున్నాను. చాలగుణముగానున్నది. రకము 12 సీసాలనుపంపును. బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పోస్టుకర్చు చేరు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.

[4]

మద్రాసు(కాంబి, 881, తంబుకెట్టివీధి-మద్రాసు (ముఖ్యమునందు, గ్రాంథి అఫీసునుండి కౌషధములు వి. సి. గా నుండుచు.

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్ర మును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బులేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడుడు.

పరసముగా విక్రయించబడు యిజేమాదిరి సబ్బులను కొనుటను మానుడు.

ధరలకు, ఇతర విషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

3

Apply to:- The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

For Madras and Chingleput

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకులకు హెచ్చరిక

I

దేశీయ అధికార కార్యకర్తలకు చట్టము సంస్కరింప బడుటకు కాసనసభ్యుల యొక్క సభలో చర్చకు లక్ష్యముగా పెట్ట బడునని ప్రకాశము గలదగునట్లు నూతన కాసనసభ్యులకు స్వాగత మిచ్చు సందర్భమున తెలుపుట చేసియున్నాము. యిప్పుడు ఆలోచనకు పెట్టబోవు సంస్కరణవిల్లు గ్రామ పాలకుల సామర్థ్యమునకు భంగకరము అగునట్లుగా, గ్రామపాలకుల హక్కులకు విఘ్నం నష్టములు కలుగజేయునట్లు 1918 సంవత్సరంలో నె 480 చ చట్టవిల్లు ప్రకటించగానే అర్జీలన్నియు ముగియవలెను, గవర్నరు మొట్టమొదటి యిల్లును ఉపసంహరింప గోరుచు గ్రామపాలక సంఘమును నివేదించుట యందుకు యోగ్యులుగా, పెట్టరాజీయ ప్రభుత్వమునకు ఈవిల్లు ఖండింబడి యుండెను అయినను నేడు తిరుగ గవర్నరు మొట్టమొదటి యిల్లును సంస్కరింప దలచుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. కావున గ్రామపాలక సంఘముల పక్షమున తీవ్రతర అసమ్మతమును దోహదముగావారి కాసన సభ్యులకును తెలుపుట చేయుట వున్నది. ఇందుకు కా యిల్లు మార్పునెలలో కాసనసభలో చర్చకు రావచ్చును. కాన యీ లోపుగానే ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకుల సభనుండి యీ విల్లు విమోచనము తిరుగ గట్టిగా మన ఆందోళనము అన్ని విధముల తెలుపుట చేయుటవలెనున్నది. రెవ ఆంధ్రదేశ గ్రామ పాలక సభ జరుపవలసిన కలహమున చాటిపోయినది. యిది కలహ నెల్లూరు, కర్నూలు, గోదావరి, విశాఖపట్నము జిల్లా లలో వరుసగా వర్తించుచున్నది. యిప్పుటి యెల్లూరు నుండి రెవ సభ జరుపుటకు ఆహ్వానించలేదు. కాలము వృథా అవుటయేగాక సంఘమునకు కలహంబుకూడ ఎదుర్కొనినది యీ హెచ్చరిక చూచిన వారంతోపాటులోపు యే జిల్లావారమునకు సభజరుపుటకు తమ అంగీకారమును మాత్రముగాని ప్రతికా ముఖముగాని తెలుపనియెడల ఫిర్యావనెలలో మా గోదావరి జిల్లాలో అనువలయున ప్రకటించిన సభ జరుపుటకు మేము ప్రయత్నించవలెననియు. కావున గ్రామపాలక సంఘ ప్రముఖులు తెలుపే మాట ప్రత్యక్షముగా ఇచ్చుటయేగాక యీ సభ జరుపుటకు వెంటనే మాట తోడ్పడ ప్రార్థించు చున్నాము. వారంతోపాటు పిమ్మట మాకు అందిన ప్రత్యక్షములను బట్టి యీ సభ జరుపుటకు మేము చేతుబోవు ఏర్పాటులను తిరుగ ప్రతికా ముఖమున ప్రకటించుకొను చున్నాము. నీటిమీద జిల్లావార యీ రెవ సభ జరుపుటకు కత్తూరునుండి ప్రయత్నించు చున్నారని అజ్ఞానము తిరుపతిరాజుగారివల్ల తెలియవచ్చినది. ఈ సంక్షిప్త ఆధారమైనయెడల గ్రామపాలకులు గుంటూరుజిల్లావారి కృష్ణానది యందుగలరు వారు వెంటనే తమ ప్రయత్నములను తెలుపుట చేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

మల్లెపూడి బాసకీరామయ్య, ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక సంఘాధ్యక్షుడు, పోణంగిపల్లి రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక సంఘము.

II

మదరాసు గ్రామోద్యోగుల పారంపర్యపు హక్కు

సంస్కరణ చట్టము

గవర్నరు మొట్టమొదటిగా ప్రకటనలన క్రిందలో నుడు గ్రామోద్యోగుల పారంపర్యపు చట్టమునకు సకలవిల్లు కాసనసభలో ఆలోచనకు తెచ్చివేసి నున్నామి. ఈవిల్లు చట్టము 1918 సంవత్సరంలో తయారుకాబడినది దేశమున గల తీవ్ర అసమ్మతిలన కాసనసభలో తెల్లము అవుచోయ్యదని. వివిధ రాజకీయ కక్షలకు వీరి కామక్షులు నొందునట్లున్న గ్రామోద్యోగుల ప్రయోజనాలలో పొల్లని సాహాయము చేసిరి. నేలకొండి అర్జీలు గ్రామోద్యోగుల సంఘముల పక్షమున దోహదమువారి: కంపబడినది. గ్రామోద్యోగుల సంఘముల పక్షమున దోహదమువారియొద్దకు రాజకీయమునాడే తెలియి ఈ విల్లుయొక్క యజాకర్తృకతను సహేతుకముగా నివేదించి యుండెను. ప్రతికూలుగూడ యందు విమోచనము అసమ్మతిని దెలిపియున్నది. దోహదమువారు అప్పుడు విరమించి రె సంవత్సరములకు విమ్మట నేడు తిరుగ యిల్లును కాసనసభలో తెల్ల

అట్లు పోషించిరి. ఇప్పుటి మదరాసు కాసనసభను వివిధకక్షలకు వీరిన రాజకీయకక్షలును, ఉన్నత భావకక్షలును, వారిను అభిమానులను సగు సభ్యులు అలంకరించుట గ్రామోద్యోగులయొక్కయు శ్రేణులయొక్కయు భాగ్యముని మేము గర్వముచున్నాము. గ్రామోద్యోగులు ప్రభుత్వమును మారి కను ప్రభుత్వ విధానములను మారినను పెట్టకేల సంవత్సరముల నుండి భయ ప్రభుత్వముల రాజ్యాంగ విధానములకు లొంగి నను వారిను లక్షణములను గోల్పోక పారంపర్యపు హక్కులను ఉద్ధరముగా ఆపాదింపదగిన కచ్చయించు సాంప్రాదానికమునున వారిను జీవనమును పోషించుకొని కచ్చయన్నాము. ప్రభుత్వము తెచ్చియో మారినను గ్రామపాలక సంస్థయొక్క రాజకీయ జీవనము గుర్తింబుచును వాటి హక్కులను గౌరవమునకు సురక్షింప బడుచువచ్చెను. గ్రామమును పునరుజ్జీవికరింపజేయు వారిను రాజ్యాంగ జీవనమును ఉద్ధరముగా తీర్చియోగినినట్లయిన గ్రామపాలకులు చెట్టుచెడలక రాజకీయము ప్రవలకును దోహదము కను భక్తిమును నిర్వహించుచుండిరి. పారంపర్యపు హక్కు గ్రామపాలకులకు అతి ప్రాచీన హక్కులగుటచే గాక విద్యోగియో మహారాజగారి పవిత్ర వాగ్దానములన నుడ యీ హక్కును సంక్షింప రాధ్యక భూభరచుబడినది. యిప్పుడు గ్రామ పంచాయితీ మొదలగు ప్రాచీన గ్రామోద్యోగుల కొన్ని సరించి నను వారిను లక్షణమును గ పొందుచు గ్రామపాలకులు మాత్రమే యింకను నేటిదరకు నిలిచియున్నాము. దోహదము వారు యీ కడపటి పునాదితోనూన వారిను ప్రధాని కూడ కూర్చి నేయుటకు యత్నించు చున్నట్లు కనపించుచున్నది. మున్నగుట తీర్పు యిచ్చుటకు పిమ్మటక ఆటటుంబుమోనే నెలకైన నోరికి పునోగ మిచ్చెదమన్న నెవముతో పారం పర్యపు హక్కునకు మూలకేరము చేయ చూచుచున్నాము. యిందులకు కాసనసభ్యులకు మిరందరు వారుగ వాలోచించి మి తీవ్ర అసమ్మతిని దెల్పి యీ సంస్కరింపబడు విల్లును తిరప్పరించి శ్రేణులనకు మూలకంబును గ్రామపాలకుల కాపాడుటయేగాక శ్రేణులకు ప్రాచీనకాలమునుండి నేరచేయు చున్న గ్రామపాలక కుటుంబముల పట్ల తమ భక్తియు నిర్వహించి పుణ్యము కట్టుకొనుటకు కాసనసభ్యుల ప్రార్థించు చున్నాము.

పోణంగిపల్లి రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక సంఘము.

ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్యసభ రాజమహేంద్రవరము

ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్య సభయొక్క జనలోబాడి మిటింగు 19-1-24 తేదీని దాక్రతు సుబ్రహ్మణ్యంగారి అధ్యక్షత కింద సమావేశ మయెను. ఈసభచే నడుపబడుచున్న 'గం గెను' పత్రికను ప్రస్తుతముకన్న పెట్టడుగా వ్యాప్తిపరచి వృద్ధిచేయు విషయమును గురించియు, ఒక గ్రంథముల స్థాపించుటను గురించియు చర్చచేసి ఈక్రింది తీర్మానముల నామో దించిరి:

ఇకనుండుండి 'కాంగ్రెస్' ఇతిగత పెట్టడు కట్టు బిట్టములతో నడిపించుటకు ఈ క్రిందివారు నియమింపబడిరి: 1. శ్రీయుతులు ద్రోణరాజు శివకామేశ్వర రావుగారు (కొవిండి లింగరాజుగారు, మద్దూరి శివరామ కృష్ణశాస్త్రిగారు, కాకి రామచంద్ర రావుగారు.

ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్యసభ కక్షమున రాజకీయ ఆర్థిక గ్రంథములను ప్రచురించుట "ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్య గ్రంథ మాల"ను స్థాపించి నిర్వహించు, కాంగ్రెసుపత్రికా సంపాదకులతో గ్రంథములకు కూడ సంపాదకులగు నుండవలె ననియు, ఈ గ్రంథముల విషయమున ఈ క్రిందివారు కలిసి పనిచేయవలె ననియు తీర్మానించడ మైనది.

శ్రీయుతులు ది.వహి శత్యనారాయణగారు, శ్రేణరాజు కళా మోట్రాపుగారు, శత్యనారాయణగారు, శ్రేణరాజు రామచంద్ర రావుగారు, వాసు దామోదర రావుగారు.

మూడు నెలల కొక గ్రంథము ప్రచురింపవలె ననియు, మొదటి సంవత్సరమునకు ఈక్రిందివారు ప్రచురింపవలెననియు యేర్పాటు చేయబడినది:

- 1. "మనకీదార్శికమే!" అను భారతరూపక చరిత్ర. శ్రేణరాజు రామచంద్రరావు, శ్రేణరాజు శత్యనారాయణగారు, 2. సామాజ్యకర్తయ్య, కళామోట్రాపు, 3. హిందవుల ఆధిక్యత - వాసు దామోదరరావు, 4. మనగాడి యూనిస్కోవ్ వాయి - ది.వహి - శత్యనారాయణ. ఇంక ప్రభువు పుష్కర "భవ కీదార్శికమే" అను గ్రంథము వెలువడినది. (వ్యక్తిగతవిభాగము)

మదరాసు శాసనసభ

పె. పెద్దిరాజు, యం. యల్. సి గారయగనున్న ప్రశ్నలు

- ౧. (1) 1923 నుంచి వరకునెలలలో కృష్ణజిల్లాబోర్డు లోనికి మొట్టమొదటగా పేర్కొనబడినవా రెవరెవరైనారు? (2) వాత నిన్ను వారివారా? (3) వాతనిన్ను వారివారు కానియెవల వారినే పేర్కొనబడిన గలవామో లేదో? (4) తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో ఈ పేర్కొనబడిన వారు గెల్చలేకపోయారా? (5) వీరు పేర్కొనబడక పూర్వము జిల్లాబోర్డులలో వీరి ప్రాతినిధ్య మొకరినరు కున్నది? ౨. (1) 1922 నుంచి ఏప్రిల్ 1 కు తేదీ లగాయుతు నేటిదరకు ఆది ఆంధ్రులకు, కదితర నిన్ను వారివారికిని వ్యవసాయ ము నిమిత్తము కృష్ణజిల్లాలో తాలూకాలవారిని స్టేటుమెంటు ఏర్పాటు చేయబడినది? (2) భూమిలో పల్లపు వ్యవసాయమునకు పనికివచ్చు భూమి పరిమితిని తెల్పు స్టేటుమెంటు ఏర్పడినది? 3. (1) కృష్ణజిల్లాలో ఆది ఆంధ్రులకు (2) కదితర నిన్ను వారివారికి మొత్తము రూపాయలు కంటె యెట్లు కదితరముల యందోయ్యు తెన్ను? అని యెట్టి? ౪. (1) నిరంతరము సంచారములను జరుపుచు వనిచేయు చున్న గోరె పిచ్చియొక్క ఎడమ కలక? (2) ఆపద్ధతి జరుగరముగా ఉన్నదా? (3) ఆపద్ధతి అములలో పెట్టుకలల అభివృద్ధి ఫలితము లేదో? ౫. (1) కృష్ణజిల్లాలో గల నీటి పాడవలకై ఏర్పాటుయిన మొదలవలల సంఖ్య ఎంత? (2) ఈ 1922-24 సంవత్సరముందు మరమ్మతు చేయబడిన కరువులయొక్క సంఖ్యయెంత? అందులకైన ఖర్చులు ఎన్ని? (3) ప్రస్తుతము మరమ్మతు కాలనీయొన్న కరువుల సంఖ్య ఎంత? అందులకు మరాయగ వాబోవు ఖర్చు ఎంత? (4) మొదటికి మరమ్మతు చేయలేనది అనుకొన్న కరువుల సంఖ్య ఎంత? అందులకై మరాయగా వాబోవు ఖర్చు ఎంత? ౬. (౧) నెక్వెస్ట్ అధికారిగారి అధికారము క్రింద దామాషా మొదలమైన భూమిని స్తీరము. ౭. (1) గోదావరిజిల్లా పడమర జిల్లాలోయెంత? (2) కృష్ణజిల్లా తూర్పు జిల్లాలో ఎంత? (౩) పై జెప్పబడిన కెందు జిల్లాలలోను 30,000 ఎకరము లకు పైగా తమ అధికారము క్రిందనున్న నెక్వెస్ట్ అఫీసులు ఎంతమంది కలరి?

ఆయు ర్వేద ప్రచారము-టుముకూరు

మొనూరు రాష్ట్రమునందు లక్ష్మీపతిగారు జరుపుచున్న ఆయుర్వేద ప్రచారము సందర్భమున దాక్రతుగారు కొచ్చిను దిశానుగ్రహిని ఎస్.కట్టాభిరామరావుగారితో టుముకూరున 21వ తేదీ సాయంత్రముల బోయియుండిరి. శివారుద్దీత యెక్కాయ, డిప్టీ కమిషనరుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన సభలో దాక్రతు గారు ఆయుర్వేదవైద్యమును గుర్చి ఉపన్యసించిరి. అచ్చటకు వచ్చిన ఉద్యోగులు వర్తకులు అందఱు ప్రధానిని. కట్టాభి రామ రావు గారు, వెంకటరమణయ్య గారు, శ్రీధరమూర్తి గారు మాడ శ్రేణిలో యై వైద్య మును సుపయోగింపవలెనని ఉపన్యసించిరి. స్థానిక సంఘముల ను భ్యులు, అక్కడకువచ్చిన వారందఱు మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలకు విద్యార్థులను పంపించి, తమ స్థలములందు వైద్య కాలనెలకొల్పుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. వైద్యకాలనెలకొల్పుటకు కర్మమునందలనా నేసికొని, పాశ్చాత్య వైద్యులముల కంటె తక్కువమునని దెలియుటకు సంకల్పించిరి. అధ్యక్షులు యే కార్యముజేయ నెంచిన వెంటనే, శ్రద్ధగా జేయవలెనని, అవకాశముగా విశంబముజేయరాదని సభ్యులకు ప్రోత్సహించిరి.

వరంగల్లు నడవలి శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మశాసన కార్యకర్తామండలిగ మొదట శ్రీయుత అకారపు వైద్యులుగారు మూడు 500 రూపాయలకు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములను విడుదల చేసిరి.

ఉత్తర అనంతపుర మండల

జాతీయోపసంఘము

1924 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 17 వ తేదీ గురువారం తాడిపత్రిలో సమావేశమైన ఉత్తర అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘము జరిపిన కార్యక్రమము.

అధ్యక్షులు- శ్రీ యుతులు సంకటి కొండా రెడ్డిగారు.

హాజరైన శిష్యుల సంఖ్య 11.

ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించుట తీర్మానములు

1. కాకినాడలో జరిగిన జాతీయమహాసభ తీర్మానముల కిరసా జపించుచు వానిని యథాశక్తి శాచరణలో పెట్టుట కి సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ప్రస్తుత ట్రేసు పరిస్థితులనుబట్టి ద్రవ్యోత్పత్తి యేమా ప్రము సాధ్యము కావడము ట్రేసు పరిస్థితులు మారునరకు పెండుల కార్యములకు కష్టముల కలచారపు కష్టముల కలిసి నెల 1 టికి రు 50-0-0 రూపాయల చొప్పున రాష్ట్రీయోప సంఘమువారిని యాసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

3. మండలమున ట్రేసును తీక్షణముగా నుండినందున శ్రీమంత్ కొట్లో శ్రీనివాసాచార్యులవా రిదివరలో పంపిన కలహలో సమాను కలహన మేరకు జేకారాధకుల నియామక నకును దేశారథకబుందోపసంఘ సమావేశములో మంజూరు కేంద్రా యీ మండలమునకేవారిని ప్రచారముగా నియమింపవలసి వలసి కోరుచున్నారు.

4. తేలిక మహాసభలో నిర్మాణ కార్యక్రమ మే ముఖ్యముగా నిర్వహించవలెనను తీర్మానము ననుసరించి సంఘమువారి కింది కాటకలుగాను నీదిగున జరిపవలెనను మేరకు ఉపసంఘముల నియమించుచున్నారు.

గ్రామసంఘ నిర్మాణకాళ:- శ్రీయుతులు టి. కృష్ణారావు గారు 2 మళ్ళీ పంజాగారు 3 కలవచీమ మేకటరకరా చార్యులుగారు 4 కొట్లో శ్రీనివాసాచార్యులుగారు.

ఆర్థిక కాళ:- శ్రీయుతులు సంకటి కొండా రెడ్డిగారు మాట్టి కిరరావుగారు. చీలులవాగు ఎల్లె శారాణిరెడ్డిగారు పద్దెమన్నాటి వాసుమంతరావుగారు.

భద్రత కాళ:- భద్రత బోర్డువారే ప్రచారము మొదలుగు పద్దె ఆభివృద్ధి కార్యములు జరుపవలెనని యాసంఘమువారు మండల భద్రత బోర్డువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

జాతీయవిద్యాకాళ:- శ్రీయుతులు జూజరే టాకోజి రావుగారు 2 గొండి లక్ష్మణయ్యగారు 3 పద్దె మన్నాటి వాసు మంతరావుగారు 4 కల్లే శ్రీకారాణిరెడ్డిగారు 5 ఘట్టు వెంకటరమణప్పగారు.

ఆస్పత్రికా కాళ:- శ్రీయుతులు వై. కిన్నప్పగారు 2 కల వచీమ మేకటరకరాచార్యులుగారు 3 కల్లే శ్రీకారాణిరెడ్డిగారు 4 ఘట్టు వెంకటరమణప్పగారు.

5. ఇదివరకు కొన్నిచోట్ల జరిగినట్లు భద్రతకాని భద్రత ప్రచారముగురించి అసలీ శ్రమ కలుగుతుండుటగానూ, తాజీల్లా లో యితరజిల్లాలనుండి కాని యితర రాష్ట్రములనుండి కాని కాంగ్రెసు ద్రవ్య సహాయమును పొంది భద్రత గొననకర్చుమిందిన సేవకు, ముఖ్యముగాను, తదితరులను భద్రత వర్తవనికై పద్దె యెమ్మ కాంగ్రెసు కమిటీ పెకటిరీగాకి శాపియమును నెలకొల్పవలెనని వారిని యాసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు.

6. ఈయభిప్రాయము తేలికమందు తాదాకతనే దేశమందంతటను సాగించుటకు భారతదేశమంతటికి వర్తించునట్లు ఒక తీర్మానమును జేయువలెనని ఆభిల భారత జాతీయ సంఘమునకు ఫారమ్ చేయవలెనని యాసంఘమువారు రాష్ట్రీయోపసంఘమువారికి సలహా నిచ్చుచున్నారు.

మూ మండలమున ట్రేసువేదన మిక్కిలిగను దుర్భరమై గానున్నదనియు మాడుకేక మాడు బీదలకు సహాయము చేయవలెననియు మామండల కార్యదర్శిగారు రాష్ట్రీయోప సంఘమువారికి ప్రాపిన యుత్తరమున గుడిచి యావరకు ఏమియు జోక్యము కలుగజేసుకొనకుండుటకు చింతించుచు తక్షణం పద్దె మేరూపాయల వినియోగించి దూది కొని నూలుడికించు మూలకొన ట్రేసునివారణ చేయవలెనని పరిస్థితులు దుర్భరములగు నని రాష్ట్రీయోపసంఘమువారికిని అవై వారికిని యాసంఘము వారు తీవ్రపురించుచున్నారు.

(సం) సంకటి కొండా రెడ్డి

అధ్యక్షుడు 17-1-24

ఉత్తర అనంతపురమండల కార్యనిర్వాహక సంఘము 7-1-24 తేదీన తాడిపత్రిలో సమావేశమై జరిపిన కార్యక్రమము.

అధ్యక్షులు- శ్రీ యుతులు సంకటి కొండా రెడ్డిగారు.

హాజరైన శిష్యుల సంఖ్య 8.

1. తమ యుద్ధమును భద్రతను గురించి శ్రీయుత టి. టాకోజి రావుగారు ప్రాసినలేఖ చదువడమైనది. మండల కాంగ్రెసు పెకటిరీగాకి స్వాధీనము చేయవలయునని తీర్మానించడమైనది. తాటియెద్దనుండు రాటుములు గూడ వారి స్వాధీనము చేయవలె నని అంగీకరించడమైనది.

2. రావుత్తెరువు మాదిగ వనస్సు కాకినాడకుపోయి వచ్చినందుకు కర్వులకై పంపిన ద్రవ్యము చదువడమైనది. 20-0-0 రూపాయలు మంజూరు చేయడమైనది.

3. కలవచీమ మేకటరకరాచార్యులు తమ భార్యను కాంగ్రెసుకు తీసికొని పోవుటకు కర్వుల కావరనిని కొడుక పంపి ఆర్థి చదువడమైనది. రు 40-0-0 రూపాయలు మంజూరు చేయడమైనది.

4. రావుత్త సమావేశము తేదీ స్థలము సంతర్పానుసారము కాంగ్రెసు కార్యదర్శియే నిర్ణయించవలెను.

(సం) సంకటి కొండా రెడ్డి

అధ్యక్షుడు 17-1-24

అనంతపురమండల గ్రంథాలయముల చతుర్థ

సమావేశము

భర్తరమణున వైసమావేశము 19-1-24 తేదీన సాయం కాలము 3 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషుడి కర్మగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. అనంతపురము ఉరవకుండ హిందూ పురము వెనగొండలేపాటీ మున్నగు గ్రామములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. సభాకాలలో శ్రీలక్ష్మణ కర్వులకు స్థల మేర్పాటు చేయబడియుండెను. మూరేలది మండిశ్రీలు సమావేశమున పాల్గొనిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకు బ్రహ్మశ్రీ మాట్టి కిరకరావుగారు తమ స్వాగతోపహ్వానమున మండలమునది వచ్చిన ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు ఆంధ్రదేశమునందు గల గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారమును వివరించిరి. అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపహ్వానమును మూరొక గంటకాలము జరిపిరి.

పిమ్మట మండల గ్రంథాలయ స్థాయిసంఘ కార్యదర్శి రావుత్త కార్యనిర్వహణ జరిగెను. ఈనెడ కిక్కిరి అనంతపురమున వెలుబిచ్చింది కొంత ట్రేయినకు మండలముందు వని తేలికలుల గానించుచు. ఈకింది తీర్మానము లాసభలో శామో దించుటవలెనది.

(1) కీర్తికేసులకు కే. వి. లక్ష్మణరావు మంజూరు ముచ్చారాత్త కార్యనిధి వెలికాని లచ్చారావు కస్తూరి రంగయ్య గార్ల దురణములను దేశభావలకు వాటిల్లిన నష్టమునకు చింతించుచు వారి కుటుంబముల కిసభకారు సానుభూతిని వెలుపుచున్నాడు.

(2) పోయియేడు స్థాపించబడిన మండలస్థాయి సంఘము అసంతృప్తికరముగా నుండుటవలన ఈకింద వేర్వేర్లుజరిగిన వారలతో మండలస్థాయి సంఘమును యాసభవారు స్థాపించుచున్నాడు.

1 జూలై శ్రీ మాట్టి కిరకరావుగారు (2) వి. రామచంద్రరావుగారు (3) కృష్ణారావు రామాచార్యగారు (4) నీటి ఆంజనేయులుగారు (5) ఎల్లగుట వాసుమంత రావుగారు (6) చిరులూరు రామచంద్రయ్యగారు (7) కరణం వేంకట శారాణిరెడ్డిగారు.

(8) ఈ మండలమున గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారమును వివిధగా వ్యాపింప జేయుటకై సంచార గ్రంథాలయము నొకదానిని నెలకొల్పి మండల ప్రజల నీసభవారు హెచ్చరించుచున్నాడు.

(4) శ్రీయుత మాట్టి కిరకరావు, టి. కిరకరమణ మిదల హంపయ్యగార్లు విరాళ మొనగడమని వాగ్దానము చేసిన మొత్తములు గ్రంథాలయోద్యమ ప్రచారము నిమిత్తము కర్వులగా బ్రసాదించవలెనని యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నాడు.

(5) గ్రంథాలయములకు యెక్కుడు సహాయ సంపత్తి కలుగజేయవలెనని (అ) స్థానికసంఘములకు (ఆ) సహకారసంఘములకు (ఇ) ప్రభుత్వమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నాడు.

సాయంకాలము 7 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఒక విలేఖరీ.

అధ్యక్షుని రాజీనామా మాకులు

ఆంధ్రపత్రికలో 15-1-24 తేదీ మంగళవారము వెలువడిన పత్రిక 10 నెంబీ 1 వ కాలములో అధ్యక్షుని రాజీనామా మాకులు ఆమె హెచ్చరించును, అనంతపురంజిల్లా విద్యా సంఘసభ్యులు జులై 11 తేదీ శానోజీ రావుగారు ప్రాయించిన ప్రకృతు జనాలు.

జులై 1920 సంవత్సరం మునిశివర్ అట్ట 81 ను శక్తను యేమి అందును గురించి పోరకనమువారు వారి చేయించిన యాజ్ఞయేమి అంతగా సంజేనమును విన్నవము గావించునని తోచదు. ఆకారణముచేతనే కావోలు జులై 11 తేదీ కొండ్ల ముక్కాశామరాజుగారి నాయుడుగారు కాకినాడ మునిశివారిటీ వైరుమేనుగావునకి ఒకసభ్యులైన జులై 11 తేదీ కొండ్ల పియ్యవరాజుగారు లోలికోజున రాజీనామా యిచ్చి మరు రోజున వైరుమందలము చేసుకోగా కడకు మాంకమును గవర్న మెట్టు ఫిరకకే జి. వో. 2829 యల్. యమ్. డి 20-10-22 గల అర్జున తెప్పించి రాజీనామాను మంజూరు చేసి వారు గనుక నడకు జి. టి. తెప్పించుకొన్న యడ్ల మీ సంతేనా నివృత్తి కాగలదు.

యిర్దువర్కుల చిన సుబ్రహ్మణ్యం,

కాకినాడ మునిశివారిటీ కాన్సిలరు.

హిందూసంఘం

శ్రీ కాకినాడ విద్యాభివృద్ధి సమాజము, హిందూసంఘం విరస్థానిగా నుంచి శ్రీవిద్యాభివృద్ధికి పాటుపడుటకు నిధిని గూర్చుటనరమని యెటుగియో మొట్టమొదట కృతిక ప్రారంభించింది. కాని కిరకరావు ప్రయత్నములతో నిధివస్తుట మొట్టమొదటనే విరమించబడెను. ప్రస్తుతము హిందూసంఘం నిర్వాహకైది తిరిగి ప్రచారమునకు గడగింది. కాని యింతకంటే 9 సంవత్సరము త్రమే వెలువడినది. ఇంక నిలువక వెలువరింప యుద్ధాహుతుల మున్నాడు. చంపాచారుల ప్రోత్సాహము తగలేను. ఆభిమాను రీ కార్యభారమును భరింపబాలరు. నేటికే కర్వులసరిగధనసహాయముకల్గి మైనది. 1922 డిసెంబరునుండి నేటివరకు వెక్కుకప్పుముల కులలో నైన ను దై ర్యము వీడక కేసలము శ్రీ విద్యాభివృద్ధియే ముఖ్య దర్శనముగా నుండుకొని యావత్రికను యిప్పటికి నిర్వహ్యముగా నతీతరుండుట యింకటికీ తెలిసిన విషయము. పత్రికనడుకలకు ఋణమైనది.

కొలదిగ చందాధనము నమోదుగుచున్నది. కాని యేనెల కానెల సరిపోవుచున్నది. వెనుకటి కాకి తీరకుండుట చేత ముందు చేయబోవు కార్యముల కొకాభాగముగొన్ని ఆటంకములు గల్గించుచున్నది. ఇదిగాక ఈసమాజము శ్రీ విద్యాలయము నొకటి నడుపుప్రారంభించినది. ఉపాధ్యాయులకు నెల జీతములు కావలెను. ఈకృతియొక్క యభివృద్ధికోసక ప్రస్తుతము 800 వంతుల విరాళములు కావలెను. కావున ఆంధ్రమహాజనులెల్లరు వీనికి వీలైనంత ద్రవ్యసహాయముచేయ గోరుచున్నాము. ఎంత కొద్దిసహాయమైనను ప్రీతితో కృతజ్ఞకతో స్వీకరింపబడును. మాడు కండుల మొత్తముకల్గెదగాని పడుకురుగాని యిచ్చుటంక వచ్చుచుగాదు. సామాన్యులభరింతుటవచ్చును. మహాభగంతుల కీ మొత్తము లెక్కకాదు. కాని సామాన్యులనుండే మేమిచ్చి మొత్తమును స్వీకరించ నెంచితిమి. మాచందాచారులందన నొక్కొక్క చందాచారులనుగూర్చి గాని అందరిలో కొందరు గాని మమిప్పుడు చేయుచున్న భర్తులనుండి తోడి సోదరిక సహాయముచేసిన రణనిము కర్వుల చక్కగ నిజగలదు. యెంచి మా యిచ్చిపరము వెలువరింపివాము. కిప్పుక సహాయము గావించుట మిగ ర్భవము.

తిత్తరనేని సాధుజీవమ్మగారు సోదరు ముక్కడినాసాయల విరాళమును హిందూసంఘం సహాయనిధి కొరకు వంపియున్నాడు. ఆమె సౌకర్యమునకు మేమెంతయు అభినందించుచున్నాము. హిందూసంఘం 300 వంతుల సహాయముకల్గేమే కావలెను. సాధుజీవమ్మగారివలె మాకు మాదేశింకసోదరిమణులు తమ యథాశక్తి తోడ్పడిన మందరికీలగులదని విన్నవించుచున్నాము.

బాలాంతపు శేషమ్మ

మాడభూషి చూడమ్మ

అనంతపురము కర్నూలు
జిల్లాలలో ఘోరమగు క్షామము

రాష్ట్రీయ సంఘమువారి క రవ్యము

అంధులకు హరిసర్వోత్తమ రావుగారి

అనంతపురముజిల్లా, కర్నూలుజిల్లా మరియు కొంతభాగము
దుష్పరము కలతచేత బాధపడుచున్నది. ప్రజలకు ప్రాంతములను
వదలి వెళ్లిపోయిరి, పశువులకు మేతలేక కృత్రిమి పోయినది.
చాలవందల పశువులను మామూలు ఖరీదుకొని పదియవ వంతునకు
అమ్ముకొనుచున్నాడు. పశువులకు మేత దొరకుటలేదు. ప్రజలకు
మలదల మాకుచున్నారు. కష్టము కాలప్రభావములవలన
ప్రాంతములలో సమాజేతము గాదలెనని ఇదిగో తెన్నియొచ్చును.
ప్రాధిపత్యముండినది. చీమలవాళ్లులేదు. కష్టమును
సమాజేతము గాదలెనని తిరిగి కొనిచున్నాను. జీతభిక్తుడు
మొదలగు సుత్రప్రాంతముల వాడుకులే ప్రాంతములను వెం
టనే దర్శించుకలెను. జమ్మలాలసాహెబ్
పాఠాంకరుగార్లు ప్రాంతమును దర్శించుటచేత
ప్రాంతముల కొంతయోగము గలగజేయెను. ధర్మచరణులు అనంత
పురము మొదలగు ప్రదేశములలో కద్దగు కార్యకర్మమును సా
గించుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఈపనిని ప్రారంభించి
నిర్వహించుటకును అంబలకు తరిఫీదు నందుటకును చాలవందల
యంతలు సిద్ధముగానున్నారు.

క. క. త్రా. జనవరి 25:— బర్మా యుండి బన్ సినిట నర్సింకు
నాకు ప్రతింధులు యిప్పీములు పోలిను, పూర్వపు నంపుము
బర్మాకాళి కలిసియును రాజులకమిషనువారిచే నేను రహ
స్యముగా పరిక్షింపబడిరి. కాన్సిటులో నన్ను ఆస్సాము కన్నులు
ప్రతింధిగా అజరబుల్ నీర్దుగాని ఆస్సాము విద్యాకాళి ప్లావిక
స్వతంత్రమును జురితి రాయలముహూర్ టి. ఇ. దత్తా గారిని
రహస్యముగా నిన్న కమిషన్ వారు పరిక్షింపిరి. (అ. తి.)

కలకత్తా, 22. — జనవరి వాయువు కుమారుడు వాడు నేటికిని
 ను బర్మాసామ్రాజ్యము విచారించిరి. బర్మాకవర్ష మెంటు చీఫ్
 పెక్రియో సి. యిట్ గ్రాంటు గారు పోలికు ఇచ్చు కెక్కిరు తె
 దుక్కువాల్లుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వీరి వాక్కులము, సాక్ష్యము
 రహస్యముగ త్రుచ్చుకొంటెను. సోమవారమున ఫారెన్సు కన్సల్టే
 టరు మేనుగారు, క్లివ్లెండ్ సామ్రాజ్యముపై కర్నరు మొరగాలు గారు
 ఎక్కువదీప్రభుజునియగు ఇన్నిను, డిట్ కాంటు గార్లు సాక్ష్య
 మిచ్చెదరు. (అసాపీయేటెడ్ స్పెషలు సర్కిసు)

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

ಪಾರ ಮೆಂಟುವಾಣಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ

దీర్ఘ జనకరి 28:— (హన్సువాళా ఇండియన్ సంపా
 ధ్యము దను ఆశ్రమముగాక బోన్సుబుద్ధులకి అచ్చట భాగ
 యొక్కేరింది తిక్కానమను యూరియను కన్నరు జెరలుమను
 ప్రభా మంత్రి మొదలగువాంకి ను వె క ని దెలి పె ను:—
 భాగ ర తి యొ ప మై ప్రత్యేకముగ = ద్వేర పండిట్లయొ భాగ
 తియొల సంపూర్ణముగ వివాళ మొనర్చునట్టియొ వ్వాను ఏరియా
 ను విల్లును పొర్న మొంటు సమాజకేమైం తరువారీ వదలితేనువలె
 కని సభాధ్యక్షుని సభాపాలిని, నోరులేనట్టియొ, పాలినిధ్యము
 తేట్టియొ నోటులేనట్టియొ విట్టిపుపాను లగు భాగతియొలు
 (పాలింతుడువ్వారు.

జెంగాలు శాసనసభ

రాజకీయ ఖయదీల విడుదలపై రాష్ట్ర మం

ప్రతికూలముగ నమ్ముతుల నెసగిన భారతీయ సభ్యులు
రాజకీయ ఖయలీనను విడవవలెనని తెంగాలుకాసునధ
యందు నేనును ప్రతిపక్షమున నున్నాను. ప్రతికూలముగ
నమ్ముతుల నెసగిన భారతీయ సభ్యులు పేరు వ్రీకింద విడిచివేయవలెను.

రాణి బహద్దర అవినాశ సి. టెర్రి, పాపా

[illegible]

ప్రతీకార చర్య

భారతీయ వ ర్మకుల సంఘము

బొంబాయి, జూలై 27:— నన్ను జరిగిన కృంగిలము వల్ల
కుట నుండు సాంప్రదించి సమూహమును నడుపు గాం. థిరోజు కత్తు
గారు కత్తుజరిపాగమునకు ప్రతికారవల్ల నడచుచున్న కల
పని దలపిరి.

సంఘముయొక్క సాంకేతిక వివేచనకు సంగీతంపై
వలెనను లీర్పాటుచేయు బలమగుచు భారతీయ వ్యాపారముల
సంయుక్త సంఘముకడ యాదనలెవని ప్రేమదాసు మధోజీ
కారునూరితి. ని వేది. యంగీకరింపబడినది.

మద్రాసు శాసన సభ

ప్రశ్నలు

సర్వసులండు జాతి ప్రాతినిధ్యము

చార్జ్ డియరు, రామారావుగారు యం. యల్. సి. యూ. క్రింది ప్రశ్నలను కాసనసభ యాతూరి సమావేశ మైనపుడు ప్రశ్నకుత్తర మిచ్చుటకై వేసిరి.

(1) పల్లెటూరునుండి జాతి ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన రిపోర్టును నిరంగీకారమున దెబ్బచు భారత ప్రభుత్వమునండి యేమైన ఉత్తరువుగాని, ప్రకటనముగాని వచ్చెనేమో ప్రభుత్వమువారు తెల్పెదరా?

(2) అట్లువచ్చినట్లు ఉత్తరువుగాని, ప్రకటనముగాని వచ్చినయెడల దానిపై యాప్రభుత్వము గావించిన తదుత్తరువుతో నిపుడు ప్రభుత్వమువారు ఏమింకగ వరచెదరా?

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు-ప్రధానమంత్రి

ఏ. రామస్వామి మెదనూరుగారు యూ. క్రింది ప్రశ్నలకు ప్రశ్నకుత్తర మిచ్చుటకై వేసిరి.

(1) జనవరి 28, వ తేదీ 'విశ్వాసము లేదు' అనబడి రాష్ట్రము వర్షపు వచ్చుపుడు ఉత్తూరుపక్షమున సభ్యుడుగ వచ్చిన సి. రామలింగారెడ్డిగారు ఉత్తూరుజిల్లాలో అధ్యక్షునిగ నియమింపుచు కోరినది ప్రధానామాత్యులు చెప్పిన విషయము సరియైనదేమో విచారించి చూచిరా?

(2) గొ. సభ్యుడు గొ. ప్రధానామాత్యుని యెట్టి ఉద్వేగముగాని యాశయమునీడిగ అనుగ్రహించి గట్టి నోక్కి చెప్పియుండిగాన గొ. సభ్యుడు యెట్టి ఉద్వేగమున కావలసిందిగ సహాయమును కోరితేమో ఆ ఉద్వేగ మేమియో ప్రధానామాత్యులు చెప్పెదరా?

(3) కైరతాబాద్ ప్రశ్నలకు ప్రశ్నకుత్తరములు అనుచులముగ నుండునెడ అయిన అట్టి ప్రేమమెటులు జేయుటకు ఆధారములుగ నుండిన రికార్డులను ప్రధానామాత్యులు ప్రకటించెదరా?

ప్రధానామాత్యుడు తానుజేసిన ప్రేమమెటులకు ఆధారమును రికార్డులను ప్రకటింపి యుజువు జేయునెడల ఉత్తూరు గొ. సభ్యుడు 3 దని జేసిన యిదింతయు అబద్ధమని నిర్ధారణ జేయుటకు, అట్టిరీతి అయిన కాసనసభయందే గావించిన కేసులు వాలోమిది కాసనసభాధ్యక్షుడు యూ. గొ. సభ్యుని సభివారు యుక్తమని తలచినంత లోలము నున్నందు చేయవలసిందిగ నుజువాదింప నలసియుండునని నూడే ఏ. రామస్వామి మెదనూరుగారు కాసనసభాధ్యక్షులకు చెప్పిరి.

హైకోర్టు వార్తలు

ప్రొద్దుటూరు హత్యకేసు

అక్రమసమావేశము నందుకుట, ఆయుధములతో సోరాడుట హత్యచేయుట అను నేరములకొరకు కేసులెల్లా నెవ నుజుజిగిరి కిల్లయ్యకు మరయేడుగురికి ద్రోహంతరవాసము విధించియుండిన కేసుపై అప్పీలుతో నేడు మదరాసు హైకోర్టు నందు వ్యా. కృష్ణను, వ్యాతెరుగార్లు తీర్పుచెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషను కేసు ఈవిధముగ నుండెను. మార్చి నెల 20, 1922 నాడు చనిపోయిన కొండయ్యయొడ మరొకడయిన ఉడుడును నుమారు 4-80 గంటలకు ప్రొద్దుటూరునుండి తిరునెల్వే (గామములకు) వెడలించుండిరి. అప్పు డేమిమిదిమంది నిండియు ను, (అప్పేరెంటు) కొండయ్య పార్టీవారిపై బడి తిరుగవీరి ద్వికొనిరి. అక్కట్లలో కొండయ్య చచ్చెను. రెండువీరులు లును అదివరకే మనఃస్పర్ధ నుండెను.

అప్పీలుతో, నిందితుల పక్షమున వారిపుత్ర న్యాయశేఖరు (గ్రాంటు గారు, కేసు జి. ఎం. కస్తూరుగారు హాజరైరి. ఈ కేసులంతయు దొంగ కేసు. ప్రాసిక్యూషనుపక్షమువారు తమ కేసు తీర్పుకోరుట కిట్లుచేసిరి. వారికి ఉడుడును 4-80 గంటలకు జరిగినట్లుకు ఆధారములు లేకుండెను. చనిపోయినవాని పొట్టులో బీజము కాని యావరము కొంత యుండినట్లు వైద్యపాత్యులు చెప్పెను. అంతయుగాక చనిపోయిన కొండయ్య జేవాడు నక్షత్ర గ్రామమును ఆడుచు చనిపోయిన బీజము చేయబడినట్లుగ పొట్టు - మార్పును సర్టిఫికేటును యిచ్చెను.

ప్రభుత్వపక్షమున వచ్చి ప్రాసిక్యూటరు జే. సి. అడం గారు హాజరైరి.

ఈకేసు వ్యాజ్యమును యు. జి. అప్పేరెంటులందరికీను చెప్పిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల

మితవాద సంఘము

అధ్యక్షుడు సి. వై. చింతామణిగారు లండనుకు పంపిన తంతివార్త

బహరను, జనవరి 28:— సంయుక్త రాష్ట్రముల మితవాద సంఘాధ్యక్షుడు సి. వై. చింతామణిగారు లండను నగరము నకు యాదిగిన తంతివార్త నంపిరి:—

ప్రధానమంత్రిగారికి, ఇండియా స్నేహితులగు మీరల సామ్రాజ్యములో మీరు తన ప్రభుత్వమును పొందినందుకు సంయుక్త రాష్ట్రముల మితవాద సంఘమువారు మిమ్ము నభినందించుచున్నాము. మీ సామ్రాజ్యమువారు తన తీరి యిండియా యెడల స్నేహభావమును, అభివృద్ధిభావమును మీ ప్రభుత్వము చూపునని యాస ఘమువారు నమ్ముచున్నాము. ప్రచారాజ్యకర్తలు మీరు జరుగెడి మితవాదపక్షమువారి, యింకను సుకమనం స్ఫురణములను గలిగి నిజమెరుకుటకు, కన్యాలోను సామ్రాజ్యములోని యితర ప్రజలకులందును గల భారతీయుల సమస్యలను పరిష్కరించుటకు యిండియా ప్రభుత్వవల్లము ప్రకారము మీ ప్రభుత్వమువారు స్వాభూతికమున నుండు పంపును రనియు యాసంఘమువారు నమ్ముచున్నాము మీ ప్రభుత్వము చిరకాలము వర్ధిల్లు వలె ననియు మీ ప్రభుత్వ కాలము సామ్రాజ్యములో అన్ని కేసులు లందును కాంక్షి ప్రబలవలె ననియు యా సంఘమువారు కోరుచున్నాము. ఇండియా మంత్రిగారికి ప్రపంచములోని ముఖ్యకేసులందు ఉద్వేగములుజేసి ప్రపంచాధ్యక్షులు గలిగి జిల్లియు, అసభ్యులకులందు అనూయపరము కావల్లియు మీ ప్రభుత్వము హిందూదేశమువల్ల స్నేహభావమును అభివృద్ధి భావమును చూపుననియు నమ్ముచు, సంయుక్త రాష్ట్రముల మితవాద సంఘమువారు మిమ్మును అభినందించుచున్నాము. మీ ప్రభుత్వకాలమున కొలదినియులతోనే యిండియాను సుకమమైన రాజీయభివృద్ధి నొసగుటకును, కన్యాలోని యితర సామ్రాజ్య ప్రజలకులందు గల భారతీయులకులమ్యు త్పత్తి కరముగా పరిష్కరింపబడుటకును ప్రయత్నములు నలుకబడునని యా సంఘమువారు నమ్ముచున్నాము.

రైలు ఆనరబుల్ హెచ్. హెచ్. ఆస్పియ్యుగారికి అధ్యక్షులు మీ కార్యకర్తలకుండు మీ యున్న పును లింకలు కుటుంబానికి బలమునకు సంయుక్త రాష్ట్రముల మితవాది సంఘమువారు స్వాగత మిచ్చుచు, కొత్త ప్రభుత్వము వారు యిండియా యెడల చూడబోవు స్నేహభావమునకును, అభివృద్ధిభావమునకును మీరును మీ కుటుంబ వారును సహాయము చేసెదరని నమ్ముచున్నాము. (అ. తె.)

సి. వై. చింతామణిగారు

'ఇండియన్ డైలీ మెయిలు' ప్రాతినిధ్యతో మాట్లాడుట

బహరను, జనవరి 28:— సి. వై. చింతామణిగారు "ఇండియన్ డైలీ మెయిలు" ప్రాతినిధ్యతో మాట్లాడుట గాంధీజీ హత్యని విమర్శించే యుమరి అనుకుటతో తాను భారతీయులతో నేకీధింతు ననెను. వాక్కుతీర్మానము లైసెన్సుకు ను హత్యని అరెస్టుచేయవలసిన అవసరము కలదా అని కోరికను రియ, మితవాదుల అభిప్రాయమువారు అదియే ననియు వారు చెప్పిరి.

గర్ సిద్ధి అలిఖరు గారి విమర్శమున, అనుభవమున, క్రిస్తిసామర్థ్యమున గలిగి అన్యాయులయొడ అనూయభావము లేక నూతనయిండియా మంత్రిగారి పద్ధతులయొడ రోగిని అనుమానం లేదని చెప్పిరి అసహజమునను, అభ్యంతరవాదులకు సంకల్పము కావలయు. కాని ప్రచారాజ్యకర్తల పద్ధతులవారు అశాపదకర్తలని చెప్పిరి (అ. తె.)

విమాన ప్రమాదము

ఒక ప్రయాణికుడు చనిపోయెను, విమానము నడపువా కి గాయము తగిలెను

ఫిల్లీ, జనవరి 27:— కెప్టానుండి కి మైక్లమరమున ఒక విమాన ప్రమాదము జరిగినట్లు ఫిల్లీలో తెలియజేయినది. యుక్తము బద్దలై పోయెను. యంత్రము నడపు వాని కి కొంత గాయము తగిలెననియు, ఒక ప్రయాణికుడు చనిపోయెను. యంత్రమునడపువాని పేరు ఫ్లెయింగు అఫీసు జె. యన్. వార్మింగు ప్రయాణికుడు ఎ. వి. స్టీవెన్సు అను గొప్ప వైమానికుడు. ప్రమాద కారణము తెలియలేదు. (అ. తె.)

భారత దేశీయమహాసభ

(నేషనల్ అండు అథినియం.)

కాళిదాసా వారి భారతదేశీయ మహాసభ జేసిన పని యొక్కత యేమియును గావించుట లేదు. కాని అందు జరిగిన దర్శనము మాత్రము యెన్నిక లైసెన్సునుండి రాజకీయాభిప్రాయముల మారుచున్న విధమును నూచించుచుండుటచే ముఖ్యము లైసెన్సు చెప్పకమ్మున. కేరళ మహాసభకు మహమ్మదలీ అధ్యక్షుడు, నుండి అయిన అన్న మొకరీ కిలాఫతు మహాసభకు అధ్యక్షుడుగ నుండి హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అస్సాభావి మగు మైత్రి యున్నట్లున్నను అది కార్యకర్తలకు నుండుంటులు నేమియును గావించెను. అయిన వేరొకవోటు తన భావములను దాఖలు చేయడం తెచ్చుచు, తాను ప్రభుత్వమున మహమ్మదీయులందరిని వివర భారతీయులందరియు మహమ్మదలీ గొప్పముగ ప్రకటించెను. అమాలులో సామరస్య మేమియును గావించుటలేదు. సి. ఆర్. దానుగారు స్వరాజ్యపక్ష వాడుకు డుగ నుండి, తనకు అధికారము వచ్చినపుడు లెంగాలు కిలాఫతు పక్షమువారికి నూటి 40 ఉద్వేగముల నిచ్చెనని గావించిన విడంబడికలను హిందువుల తీవ్రతనముల గల్గుటతో కట్టి అక్కర్తమును లేదు. స్వరాజ్యముయొక్క ఆసక్తము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లేక సామ్రాజ్యంతరక స్వతంత్రమునయే యును చర్చ రెండవదాని కనుబాలుగా నిర్ణయంపడినట్లు తెలియుచున్నది. కాని అవరణలో స్వరాజ్యకర్తలవారు అసహాయాధ్యమమున అనుష్ఠించుటలు గావించుచున్నది. వారు కాసనసభలో సావముల గైకొన నుద్దేశించియున్నాము. మధ్యరాష్ట్రములలో తప్ప నెక్కడను మెలగలేరాతెను. వారు నెలెత్తుమిటలలో పాలానను. ఏవిధముగ గాని ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణములో సహకారముజేయరు. ఇందులకు నేర్పడిన పద్ధతులు వివచనముగ నుండునుగాని అంత దుస్తరముగాదు. స్వరాజ్యకర్తల కార్యకర్తల ప్రభుత్వముపై యొక్కర ఆకేరెట్టుకొని యున్నది. ఇచ్చట ఆ పక్షము భారతదేశమునూపు యెట్లు ప్రకటించునో చాలవరకు దానిపై వాధారణియుండును.

రంగూను విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టము

సెలక్టుకమిటీవారి నివేదిక ప్రకటన

రంగూను, జనవరి 28:— రంగూను విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టముపై ఏర్పాటైన సెలక్టుకమిటీవారు వారినిజేరిక క్రమము ప్రకటించిరి. అది విశాఖ ప్రాంతము గానున్నది. వారియవారు యెడల విద్యాసంఘమువారికి గల భయకారణములను తొలగించి, చట్టములోని విద్యాసంఘమువారును నిజపుచేసి చట్టమున రియ దావాపుగా తిరిగి వాడుకజేసిరి. వారియవారు ముఖ్యముగా కోరునది, పట్టనేరక కాలాలను విశ్వవిద్యాలయములకిం ది చేర్చుటకు విశ్వవిద్యాలయములకును, విద్యాసంఘమునకు నే నేటువారి చర్యలను తీర్చిచేయుటకు విశ్వవిద్యాలయ కౌన్సిలు వారిని అధికారము గావలయు ననియు నైయున్నది. పట్టనేరక కాలాలను విశ్వవిద్యాలయములకిం ది చేర్చుకొన విషయమున, సామగ్రి కాలమునకి కొత్త విశ్వవిద్యాలయములను నట్టిగాని లేక కొత్త విశ్వవిద్యాలయములకిం ది పోవునట్టిగాని విశాఖలు చేర్చుకొనవచ్చునని సెలక్టు కమిటీవారు అధికారమునిచ్చిరి. కాని విద్యా విషయములను, అట్టి విశాఖలు యొక్క అధికారమునను కౌన్సిలు యొక్కయు, నేనేటు యొక్కయు ప్రతిభల విశిష్టతకొరకు కాలాల చేర్చుకొనవలద కచ్చునని చెప్పిన అట్టి విశాఖలు చేర్చుకొనవలదయ్యెను. వారి యెన్నమొట్టయిన విశ్వవిద్య విశ్వవిద్య తీర్మానమునకు నూడ వివరితమునయ్యెను.

విశ్వవిద్యాలయ యితరార్థ కారుల చర్యలను కౌన్సిలువారు పరిశీలించుటకు యాదిగిన కట్టుబాటు జరిగినది.

(1) ఏవిషయములైనను నేనేటువారి తీర్మానముతో కౌన్సిలువారు అంగీరింపబోయియెడల, అతీర్మానమును తిరి విచారింపుమని నేనేటు వారిని కౌన్సిలువారు అనుగ్రహింపును.

(2) తిరిగి విచారింపబడక నూడ నేనేటువారి తీర్మానమున వివిధమైన మార్పులు లేక పోయియెడల విచారణ జేయైన యీ ప్రశ్నను విచారింపుమని నేనేటులకు చే నియమింపబడి రి నురు కలిగిన ఒక వాయిటు కుంటిరి అడుగకలెను.

(3) అప్పుడుగూడ తీరదాపరిమార్పులు కావలసిన యెడల దీనివిషయమై చాన్సిలరు గారి నడిగి వార్తలుచెప్పిన అట్లు నడుచుకొనవలెనని.

ఇట్లుచేయకలెనని నూతనముగా నుడివిన స్వతంత్రకన్యా సమాలో గవర్నరుగారు చెప్పి, కొన్ని సంకల్పములను దీయు రాష్ట్రములో రాజకీయంధోర్యమును గలిగించిన యాశక్త్యను యాత్తుడు ముడుకురిరి. (అ. తె.)

॥०॥

4 వ సం. 28 వ తేది

సోమ వారము

ఆధ్యాత్మిక చికిత్స

వ్యాధులకు ఆధ్యాత్మిక, మానసిక చికిత్స గావించుట హిందూ దేశమునకు క్రొత్త 7 వ. ప్రదక్షిణముల సలిపియు, పారాయణ సలిపియు, జపమాచేసియు, సూర్యనమస్కారముల 7 వించియు, భగవంతుని వేడుకొనియు, మొక్కుబడిచేసియు, వ్యాధులను నివారించుకొనుట, హిందువులలో సర్వసామాన్యము. మందులు మ్రాకులకన్న; 2 ససామాన్యము వీనికి ఎక్కుడు ప్రాముఖ్యమును పొందును. విద్యాధికుల కిదియంతయు మూఢ విశ్వాసఫలితమని దోచినను, అట్టి విశ్వాసమును ప్రజల మనములనుండి పారద్రోలుట కష్టము. ఏల నో ప్రత్యక్ష ఫలము వారికి గనపించుచున్నది. ప్రాచీనాయుర్వేదవైద్య గ్రంథములు సయితము, ఇట్టి మార్గమును నిరాకరింపలేదు. గోవిందనామస్మరణమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలవారికి, దాని వలననే సకలవ్యాధులును గుడుడునని చరకగ్రంథ కర్త సూచించెను. అట్టి దృఢవిశ్వాసము లేనివారి కే ఔషధప్రయోగ మవసరమగుచున్నది. మందు నిచ్చు నపుడు భగవత్ ప్రార్థన విధింపబడెను. మందులచ్చువారికిని, పుచ్చుకొనువారికి గూడ కొన్ని నియమములు సూచింపబడెను. మందుపేరు రోగికి తెప్పగూడదు. ఔషధమును జాహ్నవీలోయమనియు, వైద్యుని శ్రీమన్నారాయణుడనియు, భావింపవలయునని బోధింపబడుచుండెను. ఔషధమునకు గూడ విశ్వాసమే ప్రధానమనియు, భక్తియు శ్రద్ధయు అవశ్యకమనియు గుర్తింపబడెను. ఆయుర్వేదమునందు గనపించెడి నిట్టి నియమములనుగాంచి పాశ్చాత్యభివృద్ధులు వాని యర్థమును గ్రహింపజాలక సహేతుకమగు చికిత్సకన్న యూహలతోను భ్రమప్రమాదములతోనుగూడుకొనిన మూఢనమ్మకము లిందు అధికముగ గలవనియు, ఒకదానినుండి వేరొకదానిని వేరుజేయుటకు వీలులేదనియు, ప్రకృతి శాస్త్రమున కీ ఆయుర్వేదము అనుగుణ్యముగ లేదనియు, దీనిపై నాధారపడుటకు వీలులేదనియు, దెలిపియుండిరి.

కాని ప్రకృతిశాస్త్రములం దారితేరి, దినమన కొకసూతనవరిశోధనము చొప్పున వెలువడెడి పాశ్చాత్య దేశములలో గూడ, విశ్వాసమువలన వ్యాధులు నయమగునను సంగతి యధికముగ గుర్తింపబడుచున్నది. మూడునంతులు వ్యాధులు మనస్సునకే సంబంధించినవనియు, మనోచికిత్స గావించిన శరీర యగ్రులలు తొలగిపోవుననియు, పాశ్చాత్యదేశములూ దిపుడు రానురాను గ్రహించుచున్నారు. ఫ్రెంచి మానసిక శాస్త్రజ్ఞుడగు క్యూగారి పద్ధతి చాలచోట్ల జయప్రదముగ కొనసాగుచున్నది. రోగముగలదని దిగులుపడువారికి క్యూగారు రోగములేదని అనుదినము స్పరింపవలయునని బోధించెదరు. అటుల స్పరించుకొలదియు, రోగికి ధైర్యముగూడరి వ్యాధి యదృశ్యమగుచుండును. ఈ రీతిగ నితడు వేనకు వేలుమండికి చికిత్సజేయుచున్నాడు. ఇదిగాక, కేవలము భగవత్ప్రార్థనవలన

వ్యాధులు నయమగుచున్నట్లు, మతగురువులు కనిపెట్టిరి. వీరు చేతితో తాకుటవలన, తలపై నూననంతుటవలన, వ్యాధులుకలుపురకు గుడిసెటలుల బయల్పడినది. ఇట్టిదృశ్యము, గొంత కాలము క్రిందటగోవాలో జరిగినక్రైస్తవయుత్సవమునందు గనుపట్టెను. ఈనిదర్శనములనన్నిటిని మిథ్యయని త్రోసిబుచ్చుటకు వీలులేక, కాంటరుబరీ ఆర్చిబిషప్పుగా రొక విచారణ సంఘము నేర్పరచి, ఆధ్యాత్మిక చికిత్సయొక్క యుపయోగమును విచారించి నివేదికము నంపవలయునని కోరిరి. వీరిపుడు తమనివేదికను పశ్చిమ రించినట్లు. లండను టైముస్ పత్రిక ద్వారా దెలియుచున్నది. ఈసంఘమునందు ప్రసిద్ధిపొందిన మతగురువులు సభ్యులుగ గలరు.

విచారణసంఘమువారు మూడువిషయముల గూర్చి యెంచిరి. వ్యాధినివారణకు నిదర్శనములుగలవా, వ్యాధి నివారణోపాయములకు క్రైస్తవ సిద్ధాంతమునకును గల సంబంధమేమి. ఆధ్యాత్మికచికిత్సకొరకు ప్రత్యేక సంఘముండుట యవసరమా యనువిషయములు పరిష్కరింపబడెను. శారీరిక చికిత్సకు మూడుమార్గములు గలవు. మొదటిది కేవల భౌతిక మార్గము. మందులు, శస్త్రము శస్త్రాదిచికిత్స లీమార్గమునందు జేరుచున్నవి. రెండవది మానసికచికిత్స. మనస్సును బలపరుచుటయే దీని ముఖ్యద్దేశము. మూడవది ఆధ్యాత్మికచికిత్స, భక్తిని సాధనగ గైకొని, మతసంబంధమగు కర్మలజరుపుట దీనియందు జేరును. భగవంతుని పూర్ణముగ నమ్ముకొనుటయే దీనికి సాధనము. వై మూడుమార్గములకును విశ్వాసమే మూలాధారమని, విచారణసంఘమువారు భావించుచున్నారు. కేవల భౌతికచికిత్సయందుగూడ, విశ్వాసమువలన విశేష ప్రయోజనము గలదని వీరి యుద్దేశము. మూలకలకును ఔషధములకును, విశేషమగు సత్తా యున్నను, రోగికి ఔషధమునందును వైద్యునియందును గల నమ్మకము సమస్థించియే వ్యాధిగుడురునని, వీరు దెలుపుచున్నారు. వైద్యుడు దివ్యమగుమందును వాడుచున్నను, దీనినిమించిన నిగూఢమగుశక్తి వైసతదాధారపడుచున్నాడు. ఈశక్తి ఏదియో, ప్రకృతిశాస్త్రము నిరూపింపజాలదని, విచారణసంఘమువారి యుద్దేశము. కా, భౌతిక మార్గమునందుగూడ భక్తివిశ్వాసములకు స్థానము గలదని నిరూపింపబడుచున్నది.

రెండవమార్గము మానసికచికిత్సయందు, మానసిక నైతికలక్షణమును సహేతుకమగు నుపదేశము చేతగింప బ్రకుత్తింపబడును. ఈమార్గము నరకులకట్టుదప్పి అంగములు స్వాధీనము కానపుడు, విశేషముగ బ్రకించుచున్నది. నరకుల బలహీనతకును నైతిక విధ్వంసమునకును కారణము మనోగహ్వరములందు దాగియుండును. ఆకారణమును బోగొట్టుటకు, మనస్సును పరియగు వృత్తివశకు మరల్చి నరకులకు పుష్టినిచ్చుట యవసరమగుచున్నది. భ్రమను దొలగించుటయే ఇందుకు ముఖ్య సాధన మని నిరూపింపబడినది. ప్రూడ్, జంగు అను శాస్త్రజ్ఞు లివిషయమై పెక్కు పరిశోధనల గావించి యుండిరి. మానసిక సూత్రములను పరిశోధించుకొలదియు, చికిత్సా మార్గములు పెక్కులు దొరకగలవు. హిప్పాటిస్ము, మెస్మరిసము మొదలగు మార్గములను కేవలము ప్రదర్శనాదితమాషాలకొర కుపయోగింపక, ప్రజల క్షేమమున బావుట కుపయోగింపవచ్చును. పాశ్చాత్య దేశములందీ విషయమై ఎక్కుడుగ నభివృద్ధిచుచున్నది. హిందూదేశమునందుగూడ, ఉన్నత వైద్యాలయములందు, రోగులకు శరీర చికిత్సకన్న మానసిక చికిత్సజేయుట ఎక్కు డవసరమనియు,

ఇందుకొరకు కేవలము ఆల్టోపాతిక్ వైద్యులను నియమించుటకన్న మానసిక తత్వవేత్తల సహాయము గైకొనుట లాభకరమనియు, గ్రహించబడెను. ఉన్నాద వైద్యాలయములపేరును మానసిక వైద్యాలయములక్రింద మార్పుట, సూతన దృక్పథమునకు నిదర్శనము.

కాని, మానసిక చికిత్సకు కేవల మనో వృత్తులనుమాత్రము గ్రహించిన ప్రయోజనముండదు. సాంఘిక, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక విషయములకును రోగియొక్క దృక్పథమునకును గల సంబంధమును కనుగొనవలెను. విచారణసంఘము వారికి ముఖ్యముగ గావలసినది ఆధ్యాత్మికచికిత్స. దీనినే వీరు భక్తిమార్గమనుచున్నారు. భగవంతుని సరాసరి వేడుకొనుటయే, దీనికి సాధనము. ఆ రోగ్యమునకును, ప్రాణమునకును మూలాధారుడగు భగవానుడే వానిని చక్కబరుకగలడను నమ్మకమే, వ్యాధి నివారణకు తోడ్పడగలదు. ఆధ్యాత్మిక చికిత్స యందు నమ్మకము గలవారు, భౌతిక మానసిక చికిత్సలను నిరాకరించుటలేదు. కాని యూరెంటికన్ననుగూడ, ఆధ్యాత్మిక చికిత్స శ్రేష్ఠమని వీరియుద్దేశము. ఆధ్యాత్మిక చికిత్స వలన, వ్యాధినివారణయగుటకుగాక, రోగియొక్క స్వభావమంతయు మార్పుజెందును. జీవిత సాఫల్యము గలుగును. శరీర చికిత్సకన్న, ఆత్మోన్నతియే ఇందలి ముఖ్యశయము. ఒకవేళ వ్యాధినివారణగా కున్నను వ్యాధిని ఓరిమితో భరించుటకును, జీవిత పరమార్థమును వెంపొందించుకొనుటకును, వీలేర్పడును. కష్టానుభవములు, పారమార్థిక సత్యమును గుర్రెటుగుటకును, ఆత్మసాఫల్యము గాంచుటకును మానవులకు తోడ్పడును. అందుచే భౌతిక, ఆముష్మికానంద క్రవర్ధనమునకుగూడ, ఆధ్యాత్మిక చికిత్స ఉపయోగపడగలదు. ఇందుకొర కొక మతగురువుల సలహాసంఘము మేకదానినినియమింపవలయునని, విచారణసంఘము వారు గోరుచున్నారు. లండను టైముస్ పత్రికగూడ యాయుద్యమమును ఆశీర్వదించుచున్నది. కేవలవిచారణలతో సరిపెట్టక, ఆధ్యాత్మిక చికిత్స విషయమై సలహానిచ్చుటకొక శాశ్వతసంఘమును నియమింపవలయునని యీ పత్రిక గోరుచున్నది. ఆధ్యాత్మిక చికిత్స, క్రైస్తవమతమునకు మాత్రమే ప్రత్యేకముగాదనియు, మిగిలిన మతములలో దీని కర్వక్తిస్థానము గలదనియు దెలుపనవసరము లేదు. ప్రాచీన భారతీయ చికిత్సాకర్మము నిర్దేశములు గావనియు, ప్రకృతి శాస్త్రానుగుణ్యములు గావనియు ఖండించెడివారు, ఇంగ్లండు మొదలగు నాగరిక దేశములలో నైతము వ్యాధుల చికిత్స విషయమై గలుగుచున్న తీవ్రమగుమార్పు గుర్తించి, తమ వ్యాఖ్యానములను కట్టిబెటుట సముచితము.

వింత నియామకము

లేబరుమంత్రులలో కొందర నియామకము, హిందూదేశమునందేగాక ఇంగ్లండునందుగూడ వింతను పురిగొల్పెనని, వార్తలు దెలుపుచున్నది. తమ నియామకము తమకే ఆశ్చర్యము గలిగించెనని, ఛెలమ్ముఫర్డు ప్రభువుగారి దెలిపియుండిరి. డెయిలీ న్యూసుపత్రిక వీరినియామకము నాక్షేపించుచున్నది లేబరుమంత్రులలోగూడ సలివాదులందును గూర్చి అసంతృప్తి గనుపఱచినట్లుల ధెలియుచున్నది. ఇక, ఇండియామంత్రియగు సర్ సిడ్నీ ఆలివరుగారి నియామకము రాజకీయమగు ఎత్తులకు ఫలితమయ్యెను. రామ్మో మాక్స్ నాల్లుగారు వీరితో కొలదికాలము క్రిందటనే సంప్రతించిరట్లు. కలనల్ శిక్షిస్తుగారిని

ఇండియా మంత్రిగ నియమించునవలె, హిందూ దేశమున ప్రభుత్వోద్యోగులు పెక్కుమంది రాజీనామానిచ్చుటకు సంసిద్ధులయ్యెను. ఈసంగతి నిజమగుచో, ప్రభుత్వోద్యోగుల రాజభక్తి కిది నిదర్శనము గాజాలదు. వీరు తిరుగుబాటు జూపినంత మాత్రమున లొంగిపోయి, హిందూదేశ జేమమునకు భాగములిగించుట, మాక్తనాలుగాడికి సంభాష్యము గానేరదు. ప్రభుత్వోద్యోగుల రాజీనామాకు బెదిరిన మాక్తనాలుగారు, భారతీయులు సక్రమాంతరీకన జేయవలయుననియు, హద్దుల నతిక్రమించగూడదనియు బోధించుటవలన ప్రయోజనమేముండును? ఇండియా ఆఫీసులోగూడ సర్ సిడ్ని ఆలివరుగారి నియామక మాన్యుస్క్రిప్టు గలుగజేసెనట. ఆలివరుగారు పత్రికాప్రతినిధులొకరితో చెలిపిన సంగతుల గాంచిన, అధికారవర్గపు వైఖరి దానియందు ప్రతిఫలించుచున్నది. అధికార బాధ్యతను వహించకముందు, వీరు చెలిపిన విశాలాభిప్రాయములతో మనకంతగబనిలేదు. చేత నధికారము లేనపుడు, వేదాంతము బోధించుట సులభమే. విచక్షణయుక్తమగు పద్ధతుల ననుసరించియు హిందూదేశముయొక్కయు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముయొక్కయు సంరక్షణకు భంగకరముగాని మార్గముల ననుసరించియు ప్రజాశరీరాలన మభివృద్ధిజేందుటకు, సర్ సిడ్ని ఆలివరుగారికి సమ్యక్మేళన. దీనియర్థమేమి? హిందూదేశ సంరక్షణమున పేర, క్రజలపై నెన్ని నిష్పాదముల విధించుటలేదు? ఎందరి స్వాతంత్ర్య మహాహింసబడుటలేదు? లా ఆర్డరులకొరకై, ప్రజాభిమత మెటుల తిరస్కరింపబడుటలేదు? సర్ సిడ్ని ఆలివరుగారు గూడ సామ్రాజ్యరక్షణయను పేరుతో, నిర్బంధవిధానమునకు చేయూతనొసగకుండురా? హిందూదేశమునకు నిజమగు స్నేహితులకు తోడ్పడుటకు తాము సంసిద్ధముగ నున్నటుల వీరు పలికిరి. నిజస్నేహితులెవరు? అధికారులును వారి యనుచరులును మాత్రమే, నిజస్నేహితులనియు, దేశముకొరకై పాటుపడెడి జాతీయవాదులందరును విరోధులనియు, అంగ్లో హైందవ పత్రికలుసతతముదెలుపుట యాచారమై యుండెను. వీరి యుద్దేశ్యమును అట్టిదేనా?

గాంధీమహాత్ముడు : నోబిలు బహుమానమును ప్రసన్నమగు న్యాయార్థుడేమను పత్రికగూడ శాంతిరక్షణ కొనగడి నోబిలు బహుమానమునకు, గాంధీమహాత్ముడే తగినవాడని వ్రాయుటచే, దురభిమానపూరితులు గాని వారెల్లరకును మహాత్మునిప్రభావము పరిస్ఫుటమయ్యెనని కరతీలామలకము గాగలదు. నోబిలు బహుమాన సంఘమువారు, శాంతిరక్షణకొరకెచ్చెడి బహుశాసమును యీ సంవత్సర మెవ్వరికిని నీయక నిలిపివైచిరి. యూరపులో నిందు కర్డు లెవ్వరును లేరని, యీ సంఘమువారు గ్రహించియుండురు. అమెరికాలో నెవ్వరును గనుపింపలేదు. అసియాఖండమునకు గాంధీమహాత్ము డొక్కడే యందుకు తగినవాడని న్యాయార్థుడేమనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. నోబిలు బహుమానసంఘమువారు గూడ యీసంగతిని గ్రహించియుండురు. కాని, మహాత్ముడు కారాగృహమున నివసించుచున్నాడు. అత డీబహుమానమందుకొనజాలను. అందుచే స్వేచ్ఛగనున్నవారిలో బహుమానమున కర్డు లెవ్వరును లేరని దీనిని నిలిపివేయవలసినవచ్చెను. ఇందుకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించవలయును. లోకాతితపురుషుని కారాగృహమున నుంచుట చాలా ప్రభుత్వమువారి క్రికి తిరిగి కళంకము వాటిల్లి నది. నోబిలు బహుమానము నియకున్నను, మహాత్ముని

శాంతిసందేశము ప్రపంచమున వ్యాపింపకమానదు సమరములనాపిశాంతినిబ్రలజేయుటకు, దీనికన్నను ప్రయోజనకరమగుసాధనము వేరొకటిగనుపింపదు. ఆల్ ఫ్రెడు నోబిల్ అచస్టిడిష్ రసాయనశాస్త్రజ్ఞుడీ బహుమానమును వెనుక నెలకొల్పెను. అతనుసంపాదించినఆస్తిలో విశేషభాగ మీబహుమానములకు వినియోగింపబడుచున్నది. ప్రకృతిశాస్త్రము, రసాయనశాస్త్రము, వైద్యశాస్త్రము, వాఙ్మయము, విశ్వసాదరభావప్రవర్ధనము, అను నైదుశాఖలకి బహుమాన మొసగబడును. వాఙ్మయముకొరకు రవీంద్రుడిదివరకు బహుమతినొందెను. సాదరభావప్రవర్ధనమునకై గాంధీమహాత్ముడు బహుమతినొందవలసియుండెను. కాని, మహాత్మునికి స్వయముగ బహుమతి యక్కరలేదు. ప్రకటన మవసరములేదు. మహాత్ముని సందేశపు టుత్కృష్టత నలననే అయ్యది ఎల్లడల వ్యాపించి, ప్రపంచమునకు మేలొనర్పగలదు.

ఏమి వింత?
అంగ్ల దేశమున ప్రధానమంత్రిగ నియమితులయిన రాష్ట్ర మాక్తనాలుగారు రచించిన "హిందూదేశప్రభావము" అను గ్రంథమునుండి, అమృత బహుపత్రిక కొన్ని భాగములను ముద్రింపదలచెను కాని, ప్రభుత్వమువారి గ్రంథమును వెనుక స్వాధీన పరచికొనినటుల చెలియుటచే, ఆసంగతిని గూర్చి పబ్లిసిటీ ఆఫీసరుగారివడిగెను. ప్రత్యుత్తరముకొరకై యీపత్రిక వేదీయున్నది. మాక్తనాలుగారి గ్రంథమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచికొనినపుడు, వారు అంగ్ల దేశప్రధానమంత్రి లగుదురని వీరూహించియుండదు. ఇకనయినను హైందవాధికారులు తమ యవ్యక్తత్వమును గ్రహించి, నిషేధపు టుత్తరువును రద్దుజేసెదరా? అధికారులచర్యలెట్టి విచిత్రఫలితమునకు దారిజూపునో, యూహింపవచ్చును.

నాగపురపు మంత్రులు
నాగపురపుమంత్రులపై విశ్వాసము లేదని, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారు తీర్మానించినను, చిట్టావినుమంత్రిగారు రాజీనామా నీయగూడదని, మితవాదసభవారు హెచ్చరించిరి. ఎవ్వ రేమను కొనిననుసరే, అధికారపదవులను వీరు అంటుకొని యుదురు. వానివిడిచి వెలుకలకురారు. మిగిలిన రాష్ట్రములలోగూడ మితవాదులిటులనే ప్రవర్తించదలచిరి స్వరాజ్యరక్షణమువారు ప్రతిష్టంభనల సలుపుట కీపు డధికావకాశ మేర్పడుచున్నది. రాష్ట్రములందును, కేంద్రసభయందునుగూడ ప్రతిష్టంభ విధానమును యభేచ్ఛగ కొనసాగించుటలో వీరికమిద వెనుదీయ నక్కరలేదు.

కొత్త కలయక
ప్రాన్సునకును, జెకోస్లావియాకును, సరిగిరినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈ సమాచారమునకు ప్రాముఖ్యత తేకబోలేను. జర్మనీలోను, ఆస్ట్రీలియా హంగేరిలోను మరల వెనుకటి రాజవంశమువారు పైకిరాకుండ నాటంకపరుచుట కలయక గుడిరెటుల దెలుపబడినను, ఇతకన్నున పేరుడద్యేత్య మొటి యుండియుండవలెక. ఇప్పుడు జరిగిన ప్రత్యేకసంధివలన, ఇంగ్లను కెట్టినవ్వము గలుగదని తెలుకబడినది. ఇట్టితోజరిగిన సంధి కిది విరుద్ధముగాదని సూచింపబడినది. అయినను భావి పరిణామ మెటులుండునో వూడవలెను. ప్రత్యేక సంధుల గుదుర్చుకొనుటవలన, జాతులమధ్య మనస్పర్శలును పోరాటములును విస్తరించుటదప్పు వేరు బాధ ముండనేరదు.

మరియొక విచారణసంఘము
దేశమంతయు విచారణసంఘములతో నిండి పోవుచున్నది. టారిఫ్ బోర్డు, మెలైను మిటీ, కబ్లి కు సర్కిసు ఐ.ఎ.కె, బాగుకమిటీ, మొలగు కమిటీ లెన్నియో గలవు ఇప్పుడు సివిలువ్యాజ్యములను త్వరితముగ చరిష్కరిం చుటకై మార్గముల నయ్యుటకు, ప్రభుత్వమువారి మరెయొక విచారణసంఘమును నియమించిరి. విచారణసంఘములవలన అంభ్యుముదపు శాశ్వతప్రయోజనము గలుగుట జేదు. వీని కగు వ్యయముమాత్రము మితిమీరు చున్నది.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము
నాయకులు దర్శించుట
"సంతృప్తికరముగ" ఆరోగ్యభివృద్ధి
రంగస్వామిఅయ్యగారు,
వజ్రుఖ శెట్టిగార్లు మహాత్మునిదర్శించుట
పూనా జన 28:— గాంధీగారి ఆరోగ్యము సంత్రిప్తికరముగ ఆభివృద్ధిపంది చున్నది. ఎ. రంగస్వామి అయ్యగార్లు వజ్రుఖం శెట్టిగార్లు ఈ యువకులను మహాత్ముని దర్శించిరి. భారతి రాజసభ వారు, మహాత్ముని నిడుట తీర్మానమున ప్రతిపాదించు గౌరవము వజ్రుఖులు శెట్టిగారికి బాలుకులకలభించెను.
శ్రీధానందస్వామి మహాత్మునివద్దకు వచ్చుట
శ్రీధానందస్వామి మధ్యాహ్నము బొంబయి నుండి పూనాకు వచ్చి మహాత్ముని దర్శించిరి. (ఆ. ప్ర.)
"సంతృప్తికరముగ నభివృద్ధి"
పూనా జన 28:— గాంధీగారి ఆరోగ్యమును గురించి, ఆంద్రుడు "సంతృప్తికరముగ ఆభివృద్ధి చెందుచున్నది" అను అభిప్రాయమును దెలుపుచున్నాడు. స్వామి మాదమగారు నిన్న గాని, ఈదినమున గాని ఎట్టిపంటను యొనర్చలేదు. క్రొత్తగా దెలుపబడిన విషయము లేనియే, గాంధీగారి స్థితి మెన్నటిదలెనే యుండెనయ్య నుడిచిరి.
దేశీయ నాయకుల ఆగమనము
మాలాబా మేకతాలి డాక్టరు కిమలా ప్రభుత్వ రీక్షన ముదమున నిర్వహింపబడి గాంధీగారి దర్శించిరి.
పండిర మోతీలాలు శివపూ బొమాంజి, సేట్ జమ్నా బాబు బజాజ్ గార్లు గూడ మహాత్ముని అడుటకొరకు బొంబయినుండి వచ్చిరి. పి. రాజగోపాలాచారిగారి రీమధ్యాహ్నము ఈ ప్రయత్నమునకు వచ్చిరి.
మంగళశింగుగారి తండ్రివార్త
అమృతసము జనవరి 28:— శాంగ్రను కర్కంకు కమిటీ కభ్యుతను సర్వారు మంగళశింగుగారు గాంధీమహాత్ముని తిగి సంపూర్ణారోగ్యము నందగలిగెనని దెలియువరకు దేశమంతయునత్యంతమన శాంతిగోళతో వేరియుండునని దెలుపుచు దేశవాసు గాంధీగారికి తండ్రివార్తవందెను (ఆ. ప్ర.)
మదరాసు మితవాదసంఘమువారి తండ్రివార్త
ఈక్రిందితండ్రివార్త రాజప్రతినిధికి పంపబడెను:—
మదరాసు మితవాదసంఘమువారు గాంధీమహాత్ముని వద్దకి వెట్టలెవరి మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నాము.
డి. బి. ఎల్. ఎ. గో. అంబాభూషణయ్యరు ఆహ్వానము
పూనాపౌరుల తీర్మానము
పూనా, జన 28:— పూనా పౌరుల శాంతి సభ వారు, గాంధీ మహాత్ముని వెంటనే ఎట్టిపంటలను గోరగయే వదిలివెట్టవలెనని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఆ. ప్ర.
బరోడామహా గాణిగారును, కుమార్తెయును
హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును సందర్శించుట
బారోడు, జనవరి 28:— బరోడా మహా గాణిగారు ఆ మొక్కుమార్తెయును హిందూపాఠశాలలో కలిసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయములోనికి బోయి అన్ని శాఖలను, వైద్యమును మనకాలదేశములను, మ్యాజిమును అన్నిటిని విశరముగా సంధ్యంతిరి.

చేతనావ్యక్తి

క్రొత్త మంత్రవర్ణము

ప్రధానామాత్యుడు చేసిన నియామకములు
మం చి వే

“లండన్, 2 నవంబరు 28:—నర్ సిద్ధి అలివరుగా టెల్లు తెలుపుచున్నాడు:—“నేను తమిళనాడు ఇండియా మంత్రివర్గము స్వీకరించుచున్నాను. భారతదేశము యొక్క యుద్ధము యొక్కయు శాంతియు చేయుచున్న భంగము లేనట్టియు కష్టమును దీర్చుచున్నట్టి ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతములు నాకు ఎంతయు సుఖమైనవి. భారతీయుల న్యాయమును ఆశీర్వాదములు నాకు తెలుసను. వారి చిట్కాలు గూడ పూర్తిగా నాకు అందరికంటె ముందే తెలియును. భారతదేశపు సేవకేను భారతీయులయొక్కయు యూరపీయుల యొక్క కష్టములగూడ నాకు తెలియును. భారతదేశమునకు నిజమును మిగులైన వారు నేను, నాకొత్త ప్రభుత్వ మిగులను తమకు సహాయము చేయ జూచుచున్న యావూర మని గ్రహించెదనని నమ్ముచున్నాను.”

నర్ సిద్ధి అలివరుగారి యావూరము అఖర నిమిషమున జేయబడినదనియున్నాడు. కొందరివారికిందటే రాంకే వద్ద నున్నాడు అలివరుగారిని సమీపించి గౌరవించుచున్నాడు. అందుచే ఇండియాలో చాలమందికి అసంతృప్తిగ నున్నదని తెలియజేయుచున్నాడు. అందుచే నారాష్ట్రతలలకును శిక్షాగృహములు ఇంకొక క్షణమున గనుక ఇండియామంత్రిగ నియమించిరని తమ వదలుచు నదలకొనిన మనుచున్నాడు. ఇంగ్లాండులోనే పరిస్థితులు ఇంతవరములు నాటకాగ్రహణమునకు నుండుటచే అధివేతములందు చిట్కాలు తమకుంటే నుటకు నర్సివాల్లుగారిని ఇండియా మంత్రిగ నియమించిరి. సిద్ధి అలివరుగారి యావూరమును చెప్పుచున్న ప్రభువు నియమించున మంత్రివర్గపు నియామకములందు గంభీరముగా గలగ జేసెను. నర్ సిద్ధి అలివరుగారు రాజకీయములందు అతి పరిణతవారుగారిని యిట్టి ప్రాణము. కాని అతడు చాల సుమధుర్యుడగుచు, భారతీయ అధివేత రాజకీయములందు చాల పరిజ్ఞానముగలవాడని అతని మిత్రులు తెలుపుచున్నాడు. ఇండియా కార్యాలయమున గొప్పమనిషిగని లీనియమచాను నాచి అక్కర్లనియున్నట్లే. నాచివాలులకు గూడ అక్కర్లను కలగజేసింది. వీరందఱు కష్టమగుచు గాని హాల్లే ప్రభువుగారి ఇండియా మంత్రిగ నియమించుట ననుకొనిరి.

ఒక్కనర్ సిద్ధి అలివరుగారు మాత్రమే నేడు లండనుకువచ్చిరి. నేమనలు లిబరలు క్లబ్బులో జనకేసిరి. ఈ క్లబ్బులో అతడు ఒక సభ్యుడు. (నీలూన ప్రెస్సు).

చెల్లనుభర్త ప్రభువు

లండన్, నవంబరు 28:—చెల్లనుభర్త ప్రభువును మంత్రివర్గములో చేర్చుటచే అధికారవర్ధనము జరిగియున్నది. తమిళనాడు మంత్రిలు అంగమును వీరే నియమించుచుచున్నారని. ఎందుకీ కడని చెల్లనుభర్త ప్రభువు అడుగుచున్నాడు. డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక దీనిని ఆశీర్వదించుచున్నది. రాంకే వద్ద నున్నాడు ఇండియా కేసులందు చట్టములను గూర్చి తమకు సలహాచేసిన సంగతిని జ్ఞాపకము చేయుచున్నది. చెల్లనుభర్త ప్రభువుని నియమించుటచే కర్మకర్తమునాడు కొందరు (తెలుగులు) అసంతృప్తి పైరి.

కాని దీనివలన ప్రధానామాత్యునియందు తెలియజేయుచున్నది. (ఇన్ స్పెక్టర్)

విదేశాంగ ప్రతినిధులు

ప్రధానామాత్యుడు ఆదేశించుట

లండన్, ఆగస్టు 28:—నెయిను, చెల్లి వం, ప్రేతలు, జనాన, జ్యోతి, ప్రేతి, చుట్టి మొదలైనవీటిని రాజుల వారు అందఱును బడెనుగా విదేశాంగ కార్యాలయమున రాంకే వద్ద నున్నాడని అడవియి అవుతు అయిన వారందరిని జిహ్వనించి అడవిచేసెను. ఇతర విదేశాంగ మంత్రులతోగూడ అయిన సోమవారమునాడు ముట్టాడినది.

యూనియన్ నిష్పత్తి

వచ్చే నెలలో జరుగును

లండన్, ఆగస్టు 28:—జనవరి 12/45. టెల్లు వర్తికా విశేష టెల్లు తెలుపుచున్నాడు. టెల్లు వర్తికా గారు యూనియన్ నిష్పత్తిని తీరెను. వీరు ఏప్రిల్ 11 తేదీ సభకేరెదను. పార్లమెంటు సమావేశమగుటకు ఒకరోజుముందుగ ప్రారంభించెదరు.

కామన్సు సభ్యులకు, యూనియన్ నిష్పత్తి ప్రభువులకు ఈ సభకు రానియినదని అదినిరలించిరి. ఎన్నికలలో ఓడిపోయిన యూనియన్ నిష్పత్తిలకు గూడ అతలాకుతలము నొసగుటకు నిష్పత్తియొక్కాని. ఇది నూమూలగాదు. 1908 లో యూనియన్ నిష్పత్తి ఓడిపోయినపుడు ఇట్టి ప్రకారము వారు నడుచుకొనిరి. అప్పుడు టెల్లు వర్తికా ఓడిపోయిన అభ్యర్థులను గూడ ఆహ్వానించి యుపసభ్యునించి.

ప్రతిపక్షము

లండన్, ఆగస్టు 28:—యూనియన్ నిష్పత్తి అయిన ప్రతిపక్షము నేయించు నూలగుటకు వర్తమానమునకు తిరిగివలెను. యూనియన్ నిష్పత్తి అంగీకరించిరి. ఉత్పత్తిని కలిగి ఏర్పాటు చేయుటకు యూనియన్ నిష్పత్తిలకు పన్నుని నిధియగుటకు అంగీకరించిరి. వీరిని పరిహారమును, యూనియన్ గూడ ఇతరులతో. వర్తక కరణీకులు తాగుతేళ పోవుటచే వనితే కార్మికులకు వేతనముల నియమిత ఇది వనితే జయ్యును

ఇనుపదారి ప్రతిష్ఠాభవము

లేకుండు చెట్టుచేయుట

మంత్రివర్గమువారి ప్రయత్నములు

లండన్, ఆగస్టు 28:—రైల్వే లోకాల్ వారి హక్కుగాలేదు. సాగుచున్నట్లు. రైల్వే మానేజరులు, ఇంజనీర్స్ సభ్యులవారును పరిష్కారము చేయు విషయము ప్రయత్నములచే జేయలేదు.

రాజీ ప్రయత్నములు

ప్రభుత్వము తొలుత కార్మికులమంత్రియ, (టేబి యూనియన్) నాటకమును ఈ చిట్కాలను తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. సమ్మె పరిస్థితులను గూర్చి కార్మికులకు తమిళము కార్మికులలో హామీ మంత్రియగు రాంకే వద్ద నున్నాడు. ప్రధానామాత్యునికి సంతులన తెలుజేయుచున్నాడు. వీరు మునేజరులతోడను, పరిహారతోను కలగకొని ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియజేయుచున్నది.

ప్రేమ యూనియన్ కార్మికులవారికి నియమించుటకు ప్రయత్నములవారు గూడ ఉత్సాహమును రాజీ గురువులకు ప్రయత్నించుచున్నారని.

అశాచిన్యములు

ఒక మూల రైల్వే రాజీ ప్రయత్నములను విడిచి. ఇంకొక ప్రయత్నము సమ్మెలతోడనే నేమనలు యూనియన్ వారు విడిచియి యథావకారము వనితే ప్రవేశించుచున్నాడు. పార్లమెంటులో వనితే ప్రవేశించుటకు నిష్పత్తియొక్కాని.

జమీన్ దాన్లు వాగులను అన్నియు పరిశీలించి నిలిచిపోయినవి. గుర్తేతలు, ఉత్కలముల కార్యాలయములను మూడుచుచున్నది. లోకతాటిపు ఇంజనీర్ల సంఘములలో గూడ కొందరు వనితే జేరుచున్నారని తెలియజేయుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితులు

క్రొత్త గవర్నరుజనరలు ఉత్సాహము

కేపుటౌన్, జనవరి 28:—దక్షిణాఫ్రికా క్రొత్త గవర్నరు జనరలు అట్లీజ్ ప్రభువు నేడు పార్లమెంటును సమావేశ పరిచిరి. ఒక మూల పరిస్థితులు అనుభవముగ అభివృద్ధిగాచుచున్నది. కాని యూనియన్ రైతులు అశాన్తిపడినను, వీరపురుగులవాడవేసెను. ఇటీవలను ఎం కష్టమగుచున్నాడు. వనితే కర్మకర్తలకు కష్టమున్నది. కలూలు, కేపు రాష్ట్రములలో రైల్వేలకు వేయబడుటగా కష్టమున్నది గూడ గడిచివెదరు. ఉత్తి జూలూలందుగా ప్రయత్నించుటకు అనుభవముగ నుండుటచే రైతులయందు నేరెదరు. (కేప్ టెల్లు) మూలలో భాగములను ప్రయోగముగ గూడెములలో నుండు చట్టమును గూర్చి క్రొత్త గవర్నరు జనరలు ప్రస్తావించిరి.

ఇటలీ పార్లమెంటును ఎత్తివేయుట

ఏవెలు నూసములో ఎన్నికలు జరుగును

రోమ, జనవరి 28:—పార్లమెంటు గెల్లివేసితి మనియు ఎన్నికలను మరల ఏవెలులో జరిగెద మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

అసెంబ్లీ వారిచ్చిన సంపూర్ణ అధికారమును అంగీకరించిన తనకు మర్యాద కట్టుకొని కలించి ముస్సోలినీగారు పార్లమెంటును పోయిన దిశించుటలో ఆసక్తిపడిరి.

రషియా ప్రభుత్వము నంగీకరించుట

లండన్, జనవరి 28:—రషియాలో మరల రాజ్యాంగ సంబంధముల నేర్పుచుచున్న రషియావారును (పారంభించుటకు ప్రభుత్వమువారు తమిళము ముస్సోలినీ గూడ రాజ్యాంగమును జేయు ఏర్పాట్లను రంపుచున్నారని తెలియజేయుచున్నది.

దా ఆర్థికముగా పార్లమెంటు సభ్యులు చూపించును.

ఇంపీరియలు ప్రెస్ రెన్సు పద్ధతులు

క్రొత్త కామన్సు సభవారికి తెలియజేసిన ఉపద్రవ కరముగ నుండవచ్చును.

లండన్, జనవరి 28:—కెప్టు మిస్టరు గెల్లు ప్రతికా విశేష టెల్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఈ క్రొత్త కామన్సు సభలో చాలమంది స్వచ్ఛంద ప్రయత్నములచే ఇటీవలను (ప్రెస్ రెన్సు) కట్టుకొని నిరాకరించుచును. పార్లమెంటువారి ఏర్పాటులను వీరంగీకరించరు. ముందర వచ్చున కట్టి వికార ప్రభుత్వమును దోచివెయ్యు (ప్రెస్ రెన్సు) సాగించెదరు.

ప్రాంసు-జకోస్టావియా

మెత్తి ఒడంబడిక

దాని ప్రాముఖ్యత

లండన్, జనవరి 28:—నేటియందము ప్రాంసులో ప్రాంస్ జకోస్టావియా ఒడంబడికను పొందుకొనుచు సంతోషము జేసిరి. ఒడంబడిక వరకును ప్రకటించబడుచున్న జాతిమితి నా రేర్పరచిన సిద్ధాంతము ననుసరించి వికారములకు సభ్యుల కమిత్తను వీరు ఒడంబడికను గావించుకొనిరి. విదేశాంగ విభాగములను గూర్చి యూరపు అపాకకరమును స్థితియందున్నపుడు ఏమి చేయుటకును ఒకరితో నొకరు అంగీకరించలేక. చూచాక జోలరన్నుగాని హ్యువును బానిగాని సింహాసనము నధిష్టిం చుటకు వీరయరు ఇచ్చుటకు. కాని స్వరత్త జార్జి మే ఈ ఒడంబడికను జేసికొంటిమని (బిల్లి) ప్రభుత్వమువారికి తెలియ జేయుటకు దాకకు తెలిసినారు లండను కేరలు. ఈ ఒడంబడికలో రహస్య మైత్ర్యములు లేవనెచ్చుచున్నాడు. కాని ప్రాంస్ జకోస్టావియా ప్రధాన కార్యాలయములకు రియవుతును అత్యంత మైతితో మెలకుట కేర్పాటులు జేయబడినవి. గ్రేటు బ్రిటను కట్టు కేర్పాటులతో ఎత్త ముగ్గించి దీనిని జేసికొనలేదు. గ్రేటు బ్రిటనులో కలిసి యుండుట తమకెంతయు ఇష్టము దాకకు తెలిసినారు తెలియజేసిరి. ఈ ఒడంబడికలను యూరపులో రాచకీలు న్యాయాధికారి పరిస్థితులు ప్రయోగము నుండుననియు ఎవరిని అన్యాయము జరుగకుండగను యుండునని. రెండు దేశముల వారును అంతర్జాతీయ ఏర్పాటులను మన్నించెదమని.

యూనియన్ కాంటిని మెలకొల్పి సంధి ఒడంబడిక ప్రకారము జేరుకొనెద మని. తమకు మాన్యులగు అన్య విషయములందు, ఇతరులైనైన తమకు ఉపద్రవమును కలగజేయ దలంచినవారిపై ఉత్సాహమును కలిసి పోరెదరు. నెయి జర్మనీయును ఒడంబడికలో జేర్చబడిన రికి నూత్రమునే ఆలంబించెదమని, జర్మనీయును, నెయియు జర్మనీయును, ప్రెయిస్, న్యూట్లీ ఒడంబడిక ప్రకారము యూరపు పరిస్థితులను నామమానుస ఉత్సాహము అంగీకరించెదరు. యూనియన్ అధికపుర్ నిర్మాణమునకు ఉత్సాహము తోడ్పడెదరు.

మిగిలించెదలి ఇంతవరకు అంగీకరించుచున్న విభాగమున ఒడంబడిక భిన్నముగ లేదని ప్రాంసులో అనుకొనుచున్నాడు. జకోస్టావియా ఇటలీవారు జేసికొన్న ఒడంబడిక కట్టు మైతితో జాతుచున్నాడు. తమ తనముల పరిష్కారముగావును పంఖా యాత కంగీకరించెదరు.

“1924 జనవరి నుండి ఏప్రిల్ వరకును యూరేయిక్స్ ద్వారా
 సినీ ఫిల్మ్స్ చూపింపబడెను, తర్వాత తిరుగుబాటు సమయమున
 యూరేయిక్స్ మింగున తీర్మానించుచున్నది.”

అఖిలభారత శిష్టవర్తన కార్యదర్శి కరణి మంగళాక్షా
గాధికారు ఇట్లు తెలిపిరి. అఖిలభారత శిష్టవర్తన ఈ
సెల 21 క తేదిన సాయంత్రము 4 గంటలకు బొంబాయియందు
గా.దెలిలో లేవకొండ బస్టాండ్ బయటి గృహమున సమా
వేశములను. ఈబద్ధవాది కార్యాలయము సెల 18-20
కాల్యాణేవినుండి సుబర్బురికి మార్పుచేసి. అందుచే నికమిద
నీ సంబంధమున బాటులన్నియు అం బా శిష్టవర్తన కార్యదర్శి
సత్కార్యవ్యక్తమును సుబర్బురి లను చిరునామాకు కలవకలెను.

జూబులు

విన్నపము

శ్రీ కాకినాడ విద్యార్థిని సమాజము 1910 వ సం॥ క స్థాపించబడినది. వీరప నీసంఘముకొన్ని విభిన్నములతో రిజిస్టరు చేయించబడినది. చందాధికారులతో స్థిరనివాసమును అందుకొనుటకు ఏర్పరచుకొని "సామాజికము" అను పాపకత్తిను గూడ తెలుపుచున్నది. ప్రతివత్సరమును గల రూపాయలు యివ్వవలెనని, స్వల్పచందాల కలననే యివ్వవలెనని చెప్పింది. మరియు ప్రస్తుతమును శ్రీమహిళా జాతీయ విద్యాలయము నడుపుచున్నది. ఇందుసంస్కృతము హిందీ శిక్షణచున్నది. బాలికల యాభివృద్ధికి సుమారు 25 గురు గలరు. భవనము, భవనములను యేపయిపాగడుగదా! మేము చేయునది విద్యవిషయము కావునతాము కష్టకర్మమును ఎంచక సమాజము చేయుచు. పూవుపూవునను తీసికే పుట్టెడుతేనెయగును.

బాలాంతపు శేషమ్మ.

కార్యదర్శి.

రాజపుత్ర సమాజము

గోదావరి జిల్లాలోని సమాజాభివృద్ధి కమిటీయ సోదరులెల్లరు తాము దక్షిణదేశముననుండి చందా సమాజము కరమైన సంచార కార్యదర్శిగా పనిచేయుచున్న మహాశ్రీ శివస్వామి నుకర్తగా గారి కరంగా దక్షిణదేశముననుండి వివేకముతో ప్రార్థించుచున్నాడను.

వేగేశన సుబ్బరావు,

సమాజ కార్యదర్శి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు కు ౧౧ గురవారం-౧౯౨౪వరం

కడపమండలం సంఘ సమావేశము

ఈనెల 31-వ తేదీన కడపమండల సంఘము యొక్క అవసరసమావేశము జరుగును. కార్యదర్శులను కష్టకర్తలను 1. తాలూకా కోకరిని శివస్వామి సంచారకరని నియమించి నిర్వాహకమును సాగించువధిని ఆలోచించును. 2. ఉద్దేశ్యములను వివరించు సమావేశముల పూర్తిచేయుట.

ప్రతాపగిరి రామమూర్తి.

కార్యదర్శి.

శ్రీఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యపుస్తక సంఘము (తాళ్లపూడి, కృష్ణా)

శ్రీఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యపుస్తక సంఘము

ఈ సంఘముయొక్క తృతీయ మహాసభ జరుగుటకు సమావేశమయ్యెను. ఇది కాకినాడలోని పట్టణ పట్టణమున అట్లను కవరణం సంఘము. ఇట్లదేను తాము కర్తవ్యములను గుర్తించి నిర్వహించుటకు బంధు బంధులను నిర్వహించుటకు బంధుగాకాని ప్రతి యువపాఠ్యపుస్తక ప్రార్థించుచున్నాడను. మహాసభయందు కవరణ చేసికొనియు చేయించికొనియు కార్యముగ మన వృత్తి గౌరవమును నిలుపుకొనదగు సరకాకమును వృద్ధి చేయించుట గాక. మన సంఘ మహాసభ తాదేవల్లగా దేను (కృష్ణాజిల్లా) లో కూడనున్నది. (తేదీ తెలుసుకొని తెలుసుకును) అచటికి మన యాంధ్రమండలము నేమునుండి కచ్చి నను ఖర్చు పదిరూపాయలకు మించదు. తెలిగెనకా ఫీజులేదు. భోజన సదుపాయము ఉచితము. ఇట్టి స్థితిలో ప్రతివత్సరమును తనకుండు కర్తవ్యము తీసుకొనిగొని, తనరెండ్రొంగల బోర్డు, మినక, ఎయిడెడ్, బాలిక, బాలికల మున్నగు వివిధరకముల పాఠశాలలన్నిటి కలెవును వికలాంగులనుగూడ చూపుచు ప్రతి నిధుల సెన్సుకొనిగొని కంటి వారికగు కృషియను భరించుట కష్టకార్యముకాదు.

మీ సెంట్రల్ క్లాసు సమావేశపు మామూలు తేదీకే సెంట్రల్ చక్ అవసరముగ తెలుసు సమావేశము ప్రతినిధుల సెన్సుకొనిగొనిగొని (తెలుసు వివరమునను) మాకు కర్తవ్యము తెలుపుచు. కేంద్రసంఘములతోపాడి ప్రతినిధుల సెన్సుకొనిగొని ఉత్తములు. ఈ దక్ష శ్రీఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక పాఠ్యపుస్తక సంఘము ప్రసాదించ ప్రార్థించుచున్నాడను.

తెన్నటి వేంకట కామేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి.

భారత యువజనసంఘము పోటీపందెములు: బాపట్ల

పై సంఘమువారి ఆధిపత్యము క్రింద యాదిగన నడచు రించిన పందెముల ఫిబరవరి 1 తేదీ మొదలుకొని జరుగుచును.

పందెములు	జమీనదారు	దరఖాస్తు రుసుము
పుట్టాబాద్	గోలింగుల వేదాద్రి	రు 3-0-0
	11 కెండి పరకములు	
కడుగుగు	గోలింగుల వేదాద్రి	రు 2-0-0
	నిపులుకొక కెండి పరకము	
బాదుమింకను	రెండవ పరకములు	రు 3-0-0
కున్ది	1 కున్ది పరకము	రు 1-0-0

ఈ క్రింద సర్కార్లలోని హైస్కూలు విద్యార్థులను బాపట్ల కళాశాల విద్యార్థులను విద్యార్థులను మార్చి మే పోటీల నెలనాటికి.

దేశీ రాజు వేంకటచలపతిరావు, బి. ఏ.

కార్యదర్శి, భారత యువజనసంఘము, బాపట్ల.

గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క రాబోవు రాజయోజనాధికరణ సమావేశమున ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రకటించుటకు మేము జిల్లా కార్యదర్శిని కోరియున్నాము. తీర్మానము:—

“కాకినాడ కాంగ్రెస్ లో నిర్దేశించబడిన మహాత్ముని నిర్వాహకార్యక్రమమును ఉచితరీతిని నిర్వహించుటకు ఈ సంఘ సభ్యులలో జేక సేవచేయుటకు సంకల్పించు కొన్నవారును, జిల్లాలోని యితర జేకారాధకులు, ప్రచారకులును తెలుగు ప్రాసాదీ, గ్రామములలో వ్యక్తులుగా గాని సంఘముగా గాని నివాస మేర్పరుచుకొని, 1. నిన్ను జాత్యుద్ధరణ, 2. ఖద్దరు ప్రచారము, 3. ప్రాధానియోపాదన, 4. కో అపరేజిత్తు సంఘములు నడిపించుట - యాచార్యులెట్టి మిగతన ఈ సంవత్సర మంతయు కేంద్రీకరించి పనిచేయుటలయందు నిమగ్నము.

“సదరు కార్యనిర్వహణమునకు యిచ్చునందు సభల తీర్మానములు అవసరము లేదయిన ఈ సభవారు అభిప్రాయ వదులుచున్నారు.

“కడప సామాజిక ఈ సంవత్సరము జిల్లా కాంగ్రెస్ సమావేశము జరుపకుండగని ఈ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.”

“ఈని ఆర్డరును మొత్తముగా (కడప జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యులలో అభిప్రాయ వగము మందియైనను కోరింపును సభసమావేశపరచవచ్చును.”

గుమ్మడిదల రామచంద్రరావు.

గుమ్మడిదల వేంకట సుబ్బారావు

దువ్వూరి వేంకట కృష్ణారావు

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

పై సంఘము యొక్క సామాన్య సభవారు విజయనెల 31 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2-30 గంటలకు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయమున సమావేశమగుదురు.

కార్యక్రమము

1. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘమువారు మన జిల్లాసంఘమునకు నెలకు రు 500/ కంటకు యివ్వనున్న వైకముతో జిల్లా యంగు ప్రచారకులను నియమించి కాంగ్రెస్ ప్రచారమును వివిధావేశములు, 2. జిల్లా కాంగ్రెస్ పనిని కాఖులుగా విభజించి కర్తవ్యసంపాదకు, పంచమాభివృద్ధికి, ఖద్దరు వ్యాపకమునకు, కాంగ్రెస్ ప్రచారమునకు ఉపసంఘములు ఏర్పరుచుట. 3. తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘముల పక్షమున ఖద్దరు ప్రోత్సాహకరణ కర్తవ్యముల ననుసరించి ఏర్పరుచుట. 4. పడమటి తాలూకాలో దూదిని పాకధరముల కొనగొనచేయు యేర్పాటుల కార్యచింతములు. 5. మొట్టగిరి పసిఫిలను గూర్చి కార్యదర్శి ప్రాసాదీ లేఖ. 6. పంచమిది సాటింగికి సమాజము చేయుట మొదలగు విషయములు. 7. ఈ సంవత్సరం మనము సేకరించవలసిన 15 వేల రూపాయలు 20 వేల మొదలు జిల్లామీద విభజించి వసూలు ఏర్పాటుచేయుట. 8. 1924 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు.

అవసరమనే జిల్లా కార్యనిర్వాహక సభవారును, ఖద్దరు అభ్యుదయవారును సమావేశ మగుదురు.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

కార్యదర్శి.

గతించిన వ్యూల మాధవరాయుడుగారు

యేలూరు తాలూకా గుండుగోలను (గ్రామ) పరమలూర వ్యూల మాధవరాయుడుగారు పువ్వు కు ర గురు వారిం (ది 10-1-24) సామాన్య గం ౧-30 లకు క్రితేనులయిరి. వీరికి వయస్సు సం 70 లు. వీరికి లక్షలకొద్ది వ్యాపారమున్నది. మాగ్రామ సంవత్సరమునాలో నొకరు. వీరు శ్రీమంతులైన వ్యాపారి కార్యమునకు గలను 2000-0-0 లు ఖర్చు పెట్టి కట్టిందివాడు. యింకను జేవాల విషయము ప్రభుత్వము ముచ్చుతులు కంయిరా దానభర్తలను చేసివారు. ఖద్దరుకుం దభిమానము. పెద్దకుటుంబము. వీరి మరణమునకు యాగ్రామమునకు తీరిన వ్యయము వీరి కుటుంబమునకు మా సానుభూతి తెలుపుచు మీ యాత్మకు కాంతి నొసంగుటకు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

కోడూరి కృష్ణమూర్తి

చాత్రాద శ్రీవైష్ణవుల కొక విజ్ఞాపనము

ఇటీవల బాక్యభివృద్ధిగోరి గడచిన కొలది సంవత్సరములగా బాక్యభివృద్ధిగోరి యవసరము కొందరు ముందు నచ్చి జేకమునం దర్చుకున్నట్లు గమనించుట స్థాపించి కృషిని తీరగా అంత విద్యార్థి చేకరణల విప్పించియు పరినిధులను నుక వ్యాపకుల నొసంగియు మహాసభల జరిపి కలయు తీర్మానముల జేసియు ప్రతివత్సరము కరవత్సరముల ప్రచురించియు, బోటి విద్యార్థులకుల శిక్షణ చేయవారికి విద్యార్థిభివృద్ధి యందు ఉత్సాహముగలిగించియు న సేకరించుట పాలుపడుచుండు విషయములెట్టిగా ఉండును. ఈ యుద్దేశ్యములమై గడచిన 1921, 1922 సంవత్సరములలో ప్రమేణ శ్రీ వైష్ణవులనుగల యువ పట్టణమునందు అభివచాత్రాద శ్రీ వైష్ణవుల మహాసభలను రెండు జనప్రదముల నడచుట కిట్టియె. ఆ సభలలో యువ విద్యార్థులకివలసిన యనే తీర్మానములు జేసిబడియున్నవి. జేకమునందు వావాసల జల యందు నివసించు స్వజాతి వైష్ణవ సందర్శి ఈ సభలములమున జేక కాలమున నొకచోట సంవత్సరములకును వర్షాక ప్రమాదకాలముల సంక యైవత్సరముల జేదుకు తన అందరిని బాక్యభివృద్ధిగోరి పాటుపడుచుండు విషయగలిగెను. ఇందుకుముందు జేకస్థితిని ఇతరజాతుల పురోగతిని గమనించక గాధిగడ ఉండు మునిగియుండిన మనవాడు ఇట్టికే బంగిన రెండు మహాసభల మూలమున నిడకుండి మేల్కొంచివారిని జేకకు కినుమరయిన సంజేహము లేదు. గలబా, విశాఖపట్నము నెల్లూరు, తిరుచినాపల్లి, నేలం, మైసూరు, కోయంబత్తూరు, మధ్యకడలూరు మున్నగు జిల్లాలలో స్వజాతి గాఖా సమాజములు స్థాపించబడి, మనవారు విద్యయందును ఆర్థిక, వైద్య రాజకీయ విషయములందును అభివృద్ధి జేందుకుట నలయు దుర్గముల పాలుపడుచున్నవి.

ఇన్ని కనులు జరుకుట కన్నిటిని మహాసభలే మూలకారణ మున్నపుడు బాక్యభివృద్ధియొక్క ఆర్థికతనబట్టి జేసిన జేకను నక్కరలేదు. దీని గమనించి నేలము తిరుచినాపల్లి జిల్లావారు ముందు నిలిచి అభివచాత్రాద శ్రీ వైష్ణవ శ్రీవైష్ణవ మహాసభల రాబోవు ఫిబరవరి 16, 17 తేదీ ఆదివారములలో కయూ మున్నమునందు జరుపబోవుచున్నారు. కయూ నడచుటకు శ్రీంగదికర్త స్థలమునకు మిక్కిలి సమీపములందుండుటయే గాక తాళికోని పేరుమార్చి జిల్లాధియూ రంగనాథుని స్మృతి గురుల బిశేష స్థానమై యుండుటనక మహాసభకే విచ్చేయు వారలకు ప్రైవేటులముల సంవత్సరము భాగ్యములు లభ్యమగుచున్నవి గాక ను ప్రైవేటు సంవత్సరములకు తీర్చివారము అనేకభుక్తుల జేయబడు చున్నది గాని ఈ స్థితియ మహాసభకు పరిణేకముల ఉండుండియు న సేక సంకల ప్రతినిధులు విచ్చేయు ముందు లగు పడుచున్నది గాక ఇట్టివిద్యార్థులను మనవానికే అచ్చులన్నిట నుండు చాత్రాద శ్రీ వైష్ణవ సోదర సోదరీయములందరినను ప్రతి నిధులుగ మహాసభకు విచ్చేయ కలము ననుటతో నాయాజిల్లా తాలూకా గ్రామముల పక్షమున సభల జరిపి బాక్యభివృద్ధిలో జేయవలసిన తీర్మానముల నిర్ణయించియు ప్రతినిధుల సెన్సుకొనియు ఫిబరవరి 10 తేదీనకు లోగా నా విషయములను నేలములందుండు బాక్యభివృద్ధి కార్యాలయమునకు తెలియ జేయవలయునయిన నియమములను మిక్కిలి కోరుచున్నాము. మహాసభా సందర్భమునందు శ్రీలక్ష్మిని ప్రత్యేక సభయొక్కరయిన జరుపుటకు తీర్మానించ బడియున్నది గాన శ్రీ ప్రతినిధులకు దక్షుక విచ్చేయుచు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

న. వేంకటరమణయ్య,

నిర్వాహక సభ్యుడు, నేలం.

నాగుల వేలటూరు | గామసంఘము

విజయనగర పుర జాతీయూపసంఘముచాత స్వరాజ్యమై
చానమున 18-1-24 (మహాత్ముని జన్మస్మృతిని దినమున)
మహాత్ముని ఆయురారోగ్యములన్ని (ప్రాశ్నించుచుగూడు,
ఒకపద గానించిరి. చొదివెళ్ల అనంతరావుగారు అగ్రాధికారి
తత్వము నీరొజిరి, శ్రీయంత దాక్షుడు చాట్రాజు పాపారావు
వంటివారూ, మహాత్ములు బాధపడుచున్న వ్యాధిని గురించి
వివ్రలముగా, తీవ్రమనీంచిరి. వారు మహాత్ములవారికి సదా ఆయు
రారోగ్యములు భగవంతుడు యియ్యవలె ని (ప్రాశ్నించిరి. తర్వాత
పుల్లూడి రామయ్యగారు పువ్వనీంచిరి. ప్రార్థనతో సహా
ముగించుబెను. (ఒక నితరం)

కలగంఘాడి

భీముని పట్టణము

శ్రీ లవాడ (గోదావరిజిల్లా)

ఓ లేరు

విశాఖపట్టణము

మైసూరురాష్ట్ర మహాసభ

హీ ర మ . డ లి .

మాడుగులు

మాకుకుద్దవకమీ శుక్రవారం (డి 15 ఫిబ్రవరి 1924)
 నుండి తే. వారి శేష యనుపేదతో. పే. వారి ముఖా నోక మాన
 ప. తిక సహ మానవ శాఖా యజ్ఞాగారే. పా. రుచి వందనం.

ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

ఈ ఆఖిర్య గంధముతో బద్ధుడి గారడీ, యోగమున
వాస్తవమును, ఇంగ్లీషు ముద్రాచలము ముద్రకామ్రమును,
భూతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావాణిచిట్టమున నిమ
నాలు విచిత్ర విశోదవిద్యులు గలవు. ఇంతే గాన మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, కీడుమరి
నమాధియును, కీరములేని కలకాయచేత మోలూగించుట,
భూమిపైన గలమాయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని సరాశారముగా
నిట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మున చదివిన ఆత్మద్యుతముగా మేలికే చేయగలవని గార్హరణ
యచ్చుచున్నాము. దీని కల దా 4-0-0 బి. (1935-36)
డి. ఆర్. జగదీశ్వరయ్యగారు, బెంగళూరు, గుంటూరు జిల్లా,

ఆరోగ్య శిశువారము

రాజమహేంద్రవరము

(బుకవిలేఖరినంది)

జనవరి 20:—11-1-24 సాయంత్రము 8 గంటలకు ఎ. యి. ఆర్. కమిషనరీనిగారు స్కూలునుండి ప్రవేశముచేసి ముగ్గురు పిల్లలనుగారు అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది. డాక్టరు విల్కిన్సన్ దొరసానిగారు శ్రీశ్రీ శిశువుల ఆరోగ్యమును గురించియు, శిశు ఆహారవేళను గురించి వారికి కావలసిన ధృవ్యములను పాలుబుట్టు గ్లాసులు మొదలగు వరికరణ ప్రదర్శనముగో వుపన్యాసము తెనుగున యిచ్చిరి.

10-1-24:—ఉదయము 8 గంటలకు గౌరవీయ గ్రంథా అయిన గా. శ్రీ, పురాణములు మొదలైనవి జరిగింది.

డాక్టరు విల్కిన్సన్ దొరసానిగారు శ్రీశ్రీ శిశువుల ఆరోగ్యమును గురించి శిశుసాహిత్యము గురించియు ఉపన్యాసము యిచ్చిరి.

సాయంత్రము 4 గంటలకు ఎ. యి. ఆర్. కమిషనరు ప్రెయింగ్ స్కూలునుండి ప్రజల సమావేశము జరిగినది. తన రెండు మాడాఫత దొరగారు అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది.

డాక్టరు మధుసూదనగారు ఉంటిబిడ్డల పోషణ వారి ఆహారము లెల్లపాటల ఆవుపాలను గల భేదము శిశువుల ఆరోగ్యము కొరకు శిల్పిదండము అనునందులకు విధులను గురించి పుపన్యాసము యిచ్చి ఆరోగ్య శిశువారము కావలయునని కొర వారు ముఖాధ్యక్షులగునను ఆరోగ్యశిశువారము నుండియు మాగుగ నందరలయినను వచ్చిరి.

డాక్టరు ఫలే మనమూగు సాహెబుగారు ఆవుపాల ను తేమకరముగ నుపయోగించు క్రమమును గురించి ఉపన్యాసము యిచ్చిరి.

డాక్టరు కే. సత్యనారాయణ ఎమ్. బి., బి. ఎస్, గారు కొక్కిలపురుగు వ్యాధినిగురించి వ్యాజ్యములాంకన ప్రదర్శనము తో వుపన్యాసము యిచ్చి, ఆవ్యాధినివారణాంకములు బోధ చేసిరి.

మ॥ బార్దొండాచార్యులుగారు ఆరోగ్యమును గురించి యు, ఆరోగ్యవిధుల వనుసరించుట గురించి మాట్లాడిరి.

18-1-1924 వుదయము 8 గంటలకు కుమార్తెగారెండు తో ముగ్గురినీపల్ నెలమింటి నుగ్గులనుండి ప్రజల సమావేశము జరిగింది. డాక్టరు కే. సత్యనారాయణగారు పట ప్రదర్శనములతో కొక్కిలపురుగు వ్యాధిని గురించియు, అటు వ్యాధిని గురించియు వుపన్యాసము యిచ్చి, వాటి సోమదులేము దేవతలనుండి క్రమములను గురించి చెప్పిరి.

సాయంత్రము 8-30 గంటలకు గవర్నమెంటు ఉపాధ్యాయుని బాలికాసాతకాలముందు శ్రీ సమావేశము జరిగినది. స్కూలు న్యూనెంటెండెంటు బ్లైస్ దొరసానిగారు అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది.

డాక్టరు సెల్సును (ఎమ్. బి.) దొరసానిగారు గవర్నమెంటు శ్రీశ్రీ అనునందులకు గురించియు, ప్రసవవేదన అందు వా ఆనునందులకు గురించియు ముగ్గురిసా మును చే అనునను గురించియు, ప్రసవవేదన వేదనలను గురించియు, జననకాలముగా శిశువులకు చేతులను పోషణనుగురించియు, రకరకములగు, రసభిన్నము విశేషముగ నుపయోగించుటలకు కలిగెడు వ్యవస్థలను గురించియు విపులముగ తెలుగున వుపన్యాసము యిచ్చిరి.

డాక్టరు కే. సత్యనారాయణగారు పువల ప్రవర్తన వహించుటతో కొక్కిలపురుగు వ్యాధినిగురించియు, దాని నివారణాంకములను గురించియు, అటువ్యాధుల గురించియు, ప్రహారోగ్యమునకు కావలసిన శ్రీ సమావేశము గురించియు తెనుగున చక్కనివిపులములను యిచ్చి, వాటినిపట్టి జరిగి ఉపన్యాసములు భక్తిభక్తితో వారికినిన వా వారికినివలయునని తమ వందనముచెప్పిరి.

17-1-1924 ఉదయము 8 గంటలకు అగ్రాధ్యక్షులు, తుమ్మలూగారు ప్రజా సమావేశము జరిగినది.

మేజరు క్యూరిక్టు దొరగారు ప్రహారోగ్యమును గురించియు, ప్రజల అనునందులకు వలసిన విధులను గురించి యింగ్లీషు ఉపన్యాసము యిచ్చిరి.

డాక్టరు రంగసామిగారు వయస్సువ్యాసము తెనుగున చెప్పిరి.

సాయంత్రము 4 గంటలకు సాయంత్రము సాహిత్యకాలమున వుపన్యాసము చేసెను.

యన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, బి. వి. (గవర్నమెంటు అధ్యక్షులు) కాలేజి ప్రిన్సిపల్, గారు అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది. మేజరు ఎఫ్. ఆర్. క్యూరిక్టుగారు (సివిల్ సర్జను) ప్రహారోగ్యమును గురించియు అటు వాద్యములను గురించియు, వాటికి కారణములు, ఆవులకు గవనించునను విధులను గురించియు ప్రహారోగ్యము కొరకై ప్రజలకు వుపన్యాసము జవాబువారి గురించియు ఇంగ్లీషున వుపన్యాసము యిచ్చిరి.

డాక్టరు కే. క్షీమనారాయణగారు వై వారి ఉపన్యాసమును తెనుగున చెప్పిరి.

గౌరవీయ జిల్లా హెల్తుప్రీసరు డాక్టరు ఎ. వి. కామత్తు యమ్. బి. వి. యన్. గారు కలరాను గురించియు దానిని రాకుండు చేయుటకు గవనించునను విధులను గురించియు వుపన్యాసము యిచ్చిరి.

సభ ముగియుటకు ముందు E. విల్కిన్సన్ దొరసాని గారు శిశుఆరోగ్యభివృద్ధి కృషిచేయుచున్న యీ సభవారి కృతార్థము లంపించిరి వారను ప్రెయింగ్ గారు చదవి విని పించిరి. అంతట సభ సులంకరించి వుపన్యాసము లలితగ్రంథతో వివిధ సభ్యులకు పంపినను లావణ్య ఆరోగ్యవిధుల సెల్లరు నను గురించుటల బోధచేసి సభ ముగించిరి.

18-1-1924 వుదయము 8 గంటలకు ఆంకట్టు తోటయందు ముగ్గురినీపల్ స్కూలులో ప్రజల సమావేశము జరిగెను. డాక్టరు రంగసామిగారు ప్రహారోగ్యము, ప్రహారోగ్యము, అటువాద్యములు వాటి నిర్మాణాంకములు, వేదాపరభృత మొదలగువాటిని గురించి వుపన్యాసించిరి.

మావ్తు ఇబ్రాహీంగారు ఆరోగ్యవిధుల వనుసరించుటను గురించి చెప్పిరి.

ఉదయము 8-10 లకు ఆంకట్టు తోటలో డాక్టరుగారు స్కూలు చర్యయందు కై ప్రవ శ్రీపురుష సమావేశము జరిగె ను. డాక్టరు రంగసామిగారు ఆరోగ్యమును గురించియు, అందులకు ప్రజల చేయవలసిన కృషివిధులనుగురించియు, గవర్నమెంటు శిశుసాహిత్యముగురించియు చక్కని వుపన్యాసము యిచ్చిరి. మావ్తు ఇబ్రాహీంగారు ఆరోగ్యవిధుల వనుసరించుటనుగురించి చెప్పి ప్రహారోగ్యమునకై కృషిచేయుచున్న బిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ని, దాని వారణాంకముతో తెచ్చిన ముగ్గురినీపల్ సభ్యులవారిని ఆ రోగ్య శిశువారమునకు పాలుబుట్టును పాలు అభీసరు డాక్టరు రంగసామిగారిని వందనలూపవచ్చునను ప్రత్యేకము కొంతవై మమును ప్రార్థించెను. అంతట ఆసభవారిందరు తేదీ తమ వేదాభివృద్ధి కొరకున్న ఆరోగ్యముకొరకును యెనుకీనను, వైమమును ప్రార్థించి సభ ముగించిరి.

బాలర వుత్సవము

19-1-24 వుదయము 8.30 గంటలకు ఘనము 2500 బాల బాలికలు పలు రంగుల జువాలతోను, ఆ రోగ్య విధులను గల జువాలతోను స్వరాజ్య బిటిషు సామాజ్యజండాలోను ఆరోగ్యగోముల పాడును యిచ్చి గువేటతో పాటుచాతునందు సమావేశము అయిరి. అప్పుడు కాలేజి ప్రిన్సిపల్ యన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు వారి సత్కరించిరి. మేజరు క్యూరిక్టుగారును డాక్టరు రంగసామి, గురుమూర్తిగారును యింకా కొంతమందియును మోజుగ నుండిరి. సమావేశము అయిరుటందు బిటిషు సామాజ్య స్వరాజ్య జండాలు వుంచుటయందు రికపు వచ్చి తుదకు రెండు జండాలును లేకుండగనే బాలర వుత్సవము జరుగునటుల స్థిర పరచుబడినందున, అంతట వా బాలరందలు జండాలతో సారోగ్య వనగ సంతోర్తసామను బ్యాండు వాద్యములతో, కృష్ణమూర్తి క్యూరిక్టు గారు, మోటార్లయిన వెనుకనుండ, రక్షిత భటుల రవా దారియందు వాకులకును లేకుండ మాయయంద వైద్యులారు కోడున మ్యూజిక్ముతోటకువెల్లిరి. అచ్చటి వారిలకు మిఠాయి విష్కాములు పంచివెట్టబడినది. ఈ కట్టణమున యిట్టిబాలర వుత్సవము మొదలు జరిగియుండ లేదు. బాలబాలిక లలియు తానహన నుండిరి.

శిశుప్రదర్శనము

సాయంత్రము 8-30 లకు ముజిమ్ముతోటయందు శిశువుల ప్రదర్శనము జరిగినది. చాలామంది బీరవాగ మోజిడ్డ ను తీసుకొనివచ్చిరి. ఘనము రెండువేలమంది శ్రీపురుషులు హాజరైరి. ప్రదర్శనపటికి చంటిబిడ్డలందరినీ వ్యాధ్యాధి గార్లు పరిక్షించి బాగ్యతగా పెంజబడిన వేదచంటిబిడ్డలలో తొంబదిమగ్గు రకు చొక్కాయలు బహుమతి యివ్వబడినవి. వారిలో మిక్కిలి బాగ్యతగా పెంజబడిన వారలకు మొదటి బహుమతి రు 10/- రెండవ బహుమతి రు 5/- మూడవ బహుమతి రు 5/- యివ్వబడినవి. తమబిడ్డలను చక్కగా పెంచిన కల్లులలో పన్నెండు గురకు పోటు బహుమతులు యివ్వబడినవి.

సాయంత్రము 8-30 లకు ముజిమ్ముతోటలో బీరవాగ సభ జరిగినది. మేజరు క్యూరిక్టు దొరగారు అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది. డాక్టరు కారుమూరి వీరభద్రస్వామిగారు ప్రహారోగ్యముకొరకు పుపన్యాసము జవాబువారి గురించి వుపన్యాసము యిచ్చి ఈ పుర వా ను తెల్ల రు త మ ఆరోగ్యము కొరకు మాయ కొనుట యే కా క యిరుగు పొరుగువారల ఆరోగ్యముకొరకై కూడా పాలుబడినల యుననియు, అట్టిఆరోగ్యము పొందుటకై జ్ఞానము సంపాదించుకోవలయుననియు, అందుకు గాను డబ్బు కావలయుననియు, దానిని సామాజ్యమువారును ప్రజలను భరింప వలయుననియు అట్టిజ్ఞానమును సంపాదించిననేగాని కృత్యాజ్య పాపి కం గనేర వనియు కావన విద్య ముఖ్యమనియు చెప్పుచు, అటువ్యాధులు ముగ్గురినీ వ్యాధినిగొందెనుగాని వాధానుగిది.

అయ్యురేదవ్యము మ॥ వావలి వెంకటరామయ్య శాస్త్రిగారు అయ్యురేదవ్యమును గురించియు, అయ్యురేదవ్యము కూలముగ ఆరోగ్యవిధులను చెప్పుచు హిందూదేశమున నుంచిన విధులను పురల జ్ఞప్తికి తెచ్చుచి, దేశ కాల స్థితులనుబట్టి వస్త్ర, భోజనవహారములను బట్టి వారోగ్యముగ నుండవచ్చు ననియు చంటి బిడ్డలయందు శ్రీశ్రీ, అనునందులకు వలసిన వ్యవస్థలను గురించియు చెప్పిరి.

మ॥ బోసపాటి రామలింగము పంతులుగారు యీ సభ వలంకరించిన వారికిన్ని, అగ్రాసాధిపత్యము చేసింది వారము దినములనుండి వస్త్రములను మేజరు క్యూరిక్టుగారికిన్ని ప్రజలకు ఆరోగ్యవిధులను నేర్పిన డాక్టరు వీరభద్రస్వామి రామయ్య శాస్త్రిగారును, ఆరోగ్యశిశువారమును జయ్యవదముగా జరిగింపవచ్చునను డాక్టరు రంగసామిగారు కానికరికైచ్చి కృతములను గురించి చెప్పిరి.

మేజరు క్యూరిక్టుగారు మ॥ బోసపాటి రామలింగము పంతులుగారి ఆరోగ్యశిశువారమును జయ్యవదముగా జరిగింపవచ్చునను పొగడిరి.

అంతట శ్రీతిలక గిర్వాణకళాకాల బాలికావ్యాధినిలచే శంసక్రమము ప్రార్థనలు సలుపబడి సభ ముగించబడినది.

మహాత్ముని వినుదల తీర్మానము

గుంటకల్లు, 28 జన-గుంటకల్లు కాల గెనుకమిటి కార్యదర్శి ఇల్లు ప్రాసను. నే దుదమును బొంబాయి మొములలో ధీర్ధి కాననసభకు వెళ్ళుచున్న శ్రీయుర కల్లూరు దొంసామి అయ్యంగారువారిని చూచి సత్కరించిరి. మహాత్ముని వినుదల విషయము, కాననసభయందు జేమిజుగునో యనియుడు, అసెంబ్లీ యందు మొట్టమొదటి తీర్మాన ముది యే మియు, గవర్నరు జనరలుగారు, కాననసభ ప్రారంభ సమయముననే మహాత్ముని వినుదల (విషయము) ను దెలుపుచునని తాము ముమ్మల్లు సెల విచ్చిరి. అది జరిగిందో మనము మహాత్ముని వినుదలనుగాను, సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింపవచ్చునని బ్రక్షింప, మహాత్ములవారు కేటము తమ వినుదలను మాత్ర మట్టివచ్చి వొప్పు కొనరనియు, అయ్యది తేకగోడ రక్షకార్థమును ఆక్రమముల వడమిటను వుదయోగించుటయే వారికి సమర్థమనియు చెలిచుబడిరి.

బెంగాలుముంత్రి సభ్యులను రద్దు చేయుట

కలకత్తా, జన 28:—కలకత్తా దక్షిణ మహామండలిలో బెంగాలుముంత్రి సభ్యులను రద్దు చేయుటకు ప్రతిపక్షము. బెంగాలు ఎలక్షన్ సమయము గా. ఎస్. ఎస్. మల్లిక్ గారు బోటిలేకుండుటచే నెన్నుకొనబడినట్లు ప్రతిపక్షము ను. తన సామనేమను పరమము నిరాకరించుటచే ఎస్.ఎస్. మల్లిక్ గారు అభియోగము దెచ్చిరి. మల్లిక్ గారు కాదన అంగీకరింపబడి నట్లు వై నిర్ణయములను వెలిశుననియు. (ఆ. పే.)

రెవరెండు ఉత్తము

రంగూను, జనవరి 28:—రెవరెండు ఉత్తముగారు కలకత్తానుండి నేడు రంగూను వచ్చిరి. బళ్ళా జాతీయవాదులలో బహుమార్గవర్తమువారును, కాల గెనువారును, భిలాఫతువారును వీరికి స్వాగతమిచ్చిరి. డిరెక్టరుప్రతీ సాదగా వాదకాలము ముగిసి గంపొయిరి. వీరిగౌరవార్థము యిచ్చిన ఉపన్యాసములకు జవాబు చెప్పుచు ఉత్తముగారు తమ యాసభకువలయు గురించియు యింగ్లాడు ఇండియాలో గల తాజీముపరిస్థితులను గురించియు చెప్పిరి. బళ్ళాలోని రాజకీయోద్యమములలో లిగి వనిచేయుదా నని వీరు చెప్పిరి. (ఆ. పే.)

చేన్మపురి బజారుధరలు

జనవరి 28-వ తేదీ సోమవారము

(1) భాగ్యములు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	మొత్తము	55-0-0	మిగిలిన
చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	మొత్తము	55-0-0	మిగిలిన
చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	మొత్తము	55-0-0	మిగిలిన
చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	మొత్తము	55-0-0	మిగిలిన
చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	మొత్తము	55-0-0	మిగిలిన

(2) వస్త్ర భాగ్యములు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 170-0-0	రూ 175-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 14-0-0	రూ 26-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 60-0-0	రూ 62-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 55-0-0	రూ 58-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 145-0-0	రూ 140-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 285-0-0	రూ 240-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 200-0-0	రూ 205-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 90-0-0	రూ 105-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 45-0-0	రూ 50-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 60-0-0	రూ 70-0-0

(5) ఇసుకలు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 82-0-0	రూ 88-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 84-0-0	రూ 85-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 86-0-0	రూ 44-0-0

(6) లోహములు

చిన్నపాము 1-కి	రూ 78-0-0	రూ 81-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 24-0-0	రూ 25-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 16-4-0	రూ 16-4-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 275-0-0	రూ 280-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 815-0-0	రూ 820-0-0

(7) రంగులు ఆలెజరైను

చిన్నపాము 1-కి	రూ 110-0-0	రూ 115-0-0
చిన్నపాము 1-కి	రూ 110-0-0	రూ 115-0-0

దక్కనునభ

తెలుగుపత్తమువారిని అభినందించుట

పూనా, జనవరి 25:— తెలుగుపత్తమువారి ప్రభుత్వము ఆస్థానములను భేదములను తొలగించుటకును, స్వాతంత్ర్యమును వచ్చుటకును ఎక్కువ కేసులు పెట్టినను, వాటినుండి వచ్చు భేదములను తొలగించి సామ్రాజ్యమునందలి తెలుగు పౌరులకును సమానముగానిచ్చి మానకసౌభ్రాత్రము నెలకొల్పుటకును గట్టి ప్రయత్నములు చేయునని నమ్ముచు, ఈపత్తమువారు అధికారములోనికి వచ్చినందుకు వారిని రానే ముద్దానాలుగాని అభినందించుచు దక్కన్ సభవారు ఒక తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

ఈసభవారి ఏర్పాటుకేంద ఒకసభ జరిగెను. చాలమంది వచ్చియుండిరి. బి. యస్. కామర్ట్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈసభలోకూడ తెలుగుపత్తమువారిని అభినందించుచు ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. రైలు ఆదారుల బి. యస్. కామర్ట్, పి. సి. దాక్షర ఆర్. పి. యర్రంజెయ్యగారు ఈ సభలో పాల్గొనిరి. తీర్మాన తీర్మానమునందున తెలుగు పత్తమువారు రానే ముద్దానాలు సామ్రాజ్యమున నిలుపువాడని చెప్పిరి తెలుగు పత్తమును అభినందించిన మార్గమును వారి కోరిక పోదుమని గాని, తక్కిన పత్తముల గుర్తింపదని వారి ఆర్థము కాదని చెప్పిరి. తీర్మానము ఈ తీర్మానముగా ఆమోది పడెను.

సి వి లు జ స్తి ను క మి టి

శ్రీశ్రీ, జనవరి 25:— జస్టిసు రాన్ కెసుగారి అధ్యక్షత క్రింద సివిలు జస్టిసు కమిటీని నియమించు తీర్మానము యొక్క ప్రార్థన వాచకమును యిండియా ప్రభుత్వమువారు సేతు ప్రయత్నించిరి. ఇండియాలో సివిలు జస్టిసు కమిటీలను సంబంధమున కొన్ని విషయములను గురించియు, వాని లోపములను సవరించుటకు చేయవలసిన పనులను గురించియు స్థానిక ప్రభుత్వముల వారితోను మైకోర్టులవారితోను యిండియా ప్రభుత్వమువారు సంప్రదింపిరి రని యీ తీర్మానము చెప్పుచున్నది. ఈ ప్రశ్నను గురించి ప్రార్థనావిచారణ చేయుటకు ఒక కమిటీని నియమించు వలెనని యిండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించియున్నాడు. వచ్చిన జనాభాకును యీసూచన కనుకలముగానే యున్నది.

ప్రశ్న విషయము తేనునగా సివిలు జస్టిసులలోను, అప్పిల్ జస్టిసులలోను, విచారణలలోను అలసత్వము జరుగుచున్న దనియు, వాటినిగొండు తమ కనుకలమైన డిక్రీలను తమకు తప్పిరముగా పొందుటకు కష్టము అనుభవింపవలసి యున్నదనియు నైయున్నది.

ఇట్టి స్థితిగతులకు యిండియాలోని పరిస్థితులే కొంత వరకు కారణమనియు న్యామిచ్చుములను మార్పుచేయుట కలస యిది ప్రార్థన పరిష్కరింపబడదనియు యిండియా ప్రభుత్వమువారు గుర్తించుచున్నాడు. సమస్య బహు క్లిష్టమైన దనియు దీనిలోపములను సవరించుట కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతయనియు ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నాడు. అందువలన, త్వరగాను, తక్కువ ఖర్చుతోను తప్పిరముగాను దావాలను పరిష్కరించుటకు ఏలగు మార్గములను కనిపెట్టుటకు కొర్టులలో న్యామిచ్చుదారిని తెల్పు జరుగుచున్నదనియు క్రమముగా పరిశీలించి విచారించుటకు సభ్యులకులైన గవర్నరు జెనరలుగారు ఒక కమిటీని నియమించుటకు తీర్మానించిరి.

కమిటీయొక్క చర్య

ఈ కమిటీవారు (ప్రతిరాష్ట్రములోను న్యామిచ్చుదారి బలమును విచారించుచు. 1924 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 4 తేదీన వీరు కలకత్తాలో కూడరు. వీరి జైలిన రాష్ట్రములలో చెర్రుగారు ఏర్పాటుచేసిన ప్రకారము తక్కిన రాష్ట్రములకు పోయిరి. కమిటీవారు ఒక రాష్ట్రములోనున్నపుడు కమిటీలో పనిచేయుటకు యిచ్చుగించు ఏ న్యామిచ్చుదారి గాని, స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నియోజించు ఏయద్యోగిగాని కమిటీలోనికి సభ్యునిగా ఎన్నుకొనుటకు చెర్రుగారు ఆధికారము కలదు. కమిటీవారు నివేదిక ప్రతిమను గూర్చి ఆలోచించునప్పుడు తనకు తోచిన ఉద్యోగులను గాని న్యామిచ్చుదారులనుగాని చెర్రుగారు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనవచ్చును.

కమిటీవారి విచారణలన్నియు బహిరంగముగానే జరుగును. ప్రజాక్షేమముకొరకు రహస్యముగా విచారించవలసి వచ్చినట్లయిన చెర్రుగారు అట్లు చేయవచ్చును. సాక్ష్యమిచ్చు దలంచినవారు, వారివారి ప్రార్థనామములను, నిరసనములను, తాము సాక్ష్యమిచ్చుదలంచిన విషయములతోకూడ (వాని సివిలు జస్టిసు కమిటీ కార్యకర్తకి పంపుకొనవలెను. (ఆ. (వె.)

మారియామహాగజ సాహసము

అమృతవాహిద, జనవరి 25:— ఒక విషయమున వారి యామహాగజ గారు సాహసమును గనపరచిరిని కర్తవ్యమును వచ్చినది. గడచిన నెల 6 తేదీ అగ్ర రాత్రుమున కొంతమంది ఆయుధాలులైన వజ్రములు వారి సంస్థానములోని ఒక గ్రామములో ప్రవేశించి యిద్దరు భాగ్యకంఠులయందు కొల్లగొట్టి రూ 15000 సొమ్మును లూటీచేసి పారిపోయిరి. ఈ సంగతి మహారాజుగారికి సోమలో ఉదయం 8 గంటలకు తెలిసి కొంతమంది పైసకులకు వెంటనే వెంటబయటలో పడి తాను తన కన్నులతో తెల్లవారకముందే బయటపడెను. మహారాజు దినకుంతేనా దారిని వెదకుచునే యుండినను. మహారాజుగారి సైనికులు దోపిడిగాండ్రును కలిసిగొని పట్టాడిరి. కొంతమంది గాయములు తగిలెను. కాని చాలమంది పారిపోయిరి. ఒక్కడు మాత్రము పట్టుకొనెను. మరొకటి రాత్రి మంగళవారమున వైదము ఆరణ్యములో మరొక దోపిడిగానిని మహారాజుగారి సైన్యముగా పట్టుకొనిరి. ఇంకా మరొకడుకూడ పట్టుకొనబడినది. 14 లేక 15 దోపిడిగాండ్రులు యిప్పటికి 5 కరు పట్టుకొనబడిరి. ఇద్దరు చంపబడిరి. మిగతావారికొరకు వెదకుచున్నాడు. (ఆ. (వె.)

ఖద్దరుప్రచారము

ఆంధ్రసంవత్సరాది (టి. శివశంకరంగారు)

కాకినాడయందు ఖద్దరుప్రచారపు ప్రారంభోత్సవ గం దర్శమున ఆచార్యురేగా రొగిన ఉపసాధ్యనము నిర్వాహకార్య ప్రముఖులందు ఖద్దరు ప్రచారమును ప్రాముఖ్యతకు తెచ్చినది. కాకినాడ కాంగ్రెసు మహాసభ ఖద్దరు వ్యాపికి అధికమగు ప్రోత్సాహము కలుగజేసినది. ఆచార్యుని ఉపసాధ్యనమును వివిధ జేతనానులయందు తర్జుమాచేసి ప్రతి గ్రామమునందును పంపిణీ చేసిన భాగ్యముగ నుండును. ఆంధ్రసంవత్సరాదిన ప్రతి గ్రామమునందును పొలంలందు ఖద్దరు ఉడుపులతో భజనతో ఉత్సవము జరుపుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయవచ్చును. పండుగ దినములగు సంవత్సరాది, పొంగలి, దీపావళి, దశరా మున్నగు కుభసములకు ఖద్దరుప్రచారమునకు వినియోగింపవచ్చును. ఈ పండుగ దినములందు ఖద్దరుగొడ్డలను విరివిగ అమ్ముటకు కాంగ్రెసు సంఘములు ఖద్దరుదీపావళి తగు ఏర్పాటులు చేయవలెను. ప్రతి పండుగకు కొన్ని దినముల పూర్వమునుండి “ఖద్దరే ధరింపుడు” అని పాటలను ప్రోత్సహించుచు వెద్దతలలను గోడలపై నంటించి ప్రచారము నులంఘనలెను. ఇట్టి ప్రజాక్షేమము షామము చేపట్టించుచున్న అసంతృప్తుల బల్లారి జల్లాలవారికి మిగుల లాభకరముగ నుండును. పుణ్యం పురుషార్థం కలసి వచ్చును. ఈ ఉద్దేశములు నెరవేరుటకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు పాటుపడుటలు కాంగ్రెసు సంఘములు తగువిధమున ప్రయత్నించు నని నమ్ముచున్నాను.

‘ఖా దీ ఆ శ్ర మ ము’

బొంబాయిలో మారు

శ్రీ కాకుళము తాలూక (గంజాంజిల్లా)

బొంబాయిలో మారులో ఖాదీ ఆశ్రమము స్థాపించిరి. ఈ ఆశ్రమమువారు మొన్న జరిగిన కాకినాడ కాంగ్రెసులో నూలుబడుటకు, నేయులను గూర్చి ప్రవర్తనము గావించిరి. వీరు తమ ఆశ్రమములో నేర్పుకొని ఇచ్చుకలవారికి ఉచితముగ నేతను, నూలును కడుకుటను నేర్పించుచున్నాడు. బొంబాయిలో మారు నాగావలెనది ముఖమున నున్నది. సముద్రతీరమునకు సామీప్యము. ఈ ఆశ్రమములో పని నేర్పుకొన దలచుకొన్న వారికి ఆశ్రమ స్థాపకులు ఉచితముగ బసలనిచ్చి వంట పూరణ మున్నుచువాటిని నూడ నల్లులు జేసెదరు.

ఇవ్వునాన్న వారు ఈ క్రింద జెప్పబడినవారి పేర ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపవచ్చును.

ప. వనంతరాజు, స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి, బొంబాయిలో మారు, శ్రీ కాకళం తాలూకా.

బొంబాయి మిల్లులు మూయబడుట

బొంబాయి, జనవరి 25:— స్థానార్థుల ఆంధ్ర క్రాంతిముఖులలోని పనివాంఛ సమ్మెకట్టి నెంపరీమిల్లుల పనివాంఛనుకూడ పురికొల్పి ముగించిరి. తరువాత గ్లోబు మిల్లులలో కూడ గల్లం తును పుట్టింది. పిమ్మట లెల్లెమిల్లులకు పోయిరి. ఈ రెండు మిల్లుల పనివాంఛను జైల్లో పోయి యుండుటవలన, మిల్లులు మూలుము మిల్లులను నిలిపిరి ప్రకటించబడినది. (ఆ. (వె.)

దే హత్య

కలకత్తా జన 25:— దే హత్యకు ఆనంద్యుని దెలుపుటకు భారతీ యులందరును నేటిసాయంకాలము ఒకసభ గావించిరి. జనులు చాలమందికొచ్చిరి. ‘దే’ హత్య జేసినందుకు కోపమును భయమును దెలుపునట్టియు వారి బంధువులకు సానుభూతిని దెలుపునట్టియు కొన్ని తీర్మానముల శామోదించిరి. ముట్టాడింపారిలో మహా రాజా సర్ ప్రెసిడెంట్ మహర్ లూగరుగారును సర్ మేంబర్ వాడ్ బాబ్జీగారును ఏ. ఓ. జమల్ గారును ఉండిరి.

సూరతుజ్జలా దోపిడిగాండు

ఈజ్జలాలో చాలమంది దోపిడిగాండ్రు దివ్యమైన సూరతుజ్జలా తెలియుచున్నది. ఎవరిని సజ్జలు కొనుగై బోర్నుచుతాలూకాలో ఆశీషములు పోలిక నుండి ప్రభుత్వమువారు ప్రజలపై అవరాధపు పన్నును నిలుపించిరి అట్టి ‘బాబరుడేవ’ అను ప్రసిద్ధిచెందిన దోపిడిగాడే పీరికండరకు బాధ్యుడని తెలియుచున్నది. (ఆ. (వె.)

టారిఫుబోర్డు

రైల్వేల షిఫ్టుమిషన్ల గురి సాక్ష్యము

రైల్వేవాగనులు ఈ దేశమున తయారు చేయుట

ఫిల్మి, జనవరి 26:—రైల్వేల షిఫ్టుమిషన్ల గురి గాన, రైల్వేబోర్డు ప్రొద్దుటెక్టరు (చేపే గారు), రైల్వేబోర్డు మేకానిక్స్ ఇంజనీయరు ఎ. జె. పేను గారు నేటిదివాడ టారిఫుబోర్డు వారియందు సాక్ష్య మిచ్చిరి.

రైల్వే వాగనులకు ఇంజనలకు ఈ దేశమునను రయారు చేయవలెనని సుదీర్ఘమున, విశేషపరిశ్రమల పాటిని ప్రతిఘటించు విషయమై సాక్ష్యము అధికముగ వుచ్చుకొనెను. అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింపగా సాక్షిగారికిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

1911 మొదలు 1914 సంవత్సరములవరకు రైల్వేవాగనులు 155 పానులకు విక్రయించబడుచుండెను. ప్రస్తుతము వెలలు కొంత పెరిగినవి. ఇటీవల మాకు కంపెనీలకు టెండర్లయందు రూ. 8500 మొదలు 4900 రూపాయలవరకు ధరలు నూదించబడినవి. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు లేక ఈ టెండర్ల కంపెనీలవారి చేతులకు ప్రకటించబడినవి.

1922 సంవత్సరమున మాకు కొన్ని టెండర్ల పంపబడినవి. ఈ దేశమున కంపెనీలు వాగనులకు 5200 రూపాయల ధర కోరినవి. అదే వాగనులకు ఇంగ్లాండునందలి కంపెనీలు 8500 రూపాయలు మొదలు 4900 రూపాయలవరకు వెలలను నూదించి. వి. అమెరికా కంపెనీలు 5900 రూపాయలు మొదలు 7122 రూపాయలు కొరినవి. బ్రిటిష్ ఇండియా కంపెనీలు 4101 రూపాయలు మొదలు 5080 రూపాయలు కొరినవి. జర్మనీ కంపెనీలు రూ. 6888 మొదలు 10211 రూపాయలు కొరినవి. (సప్లై) ఛాన్సునుండి ఒక కంపెనీ మాత్రమే టెండర్ల కంపెనీ. ఇందు నూదించబడిన ధర ఇతర దేశముల కంపెనీల నూదించిన ధరకన్న తక్కువగా నుండెను.

అధ్యక్షుడు:— టెండరులకు అంగీకరించు విషయమై ఆలోచించినపుడు, దిగుమతికొను వాగనులపై కల్లెంపలవలన దిగుమతియ్యవలసిన నూడ పరిశీలించు అలవాటు వున్నదా?

సాక్షి:— ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమునందున్న రైల్వే అధికారులు టెండరులకు అంగీకరించుటకు ముందు దిగుమతి కంపెనీల నూడ పరిశీలించెను. బ్రిటీషు కంపెనీలకు చేరిన రైల్వేల విషయమై నాకు అధికముగ తెలియదు. సరకులను వివాదము నూదించినదిగాదా కొంత ఆలోచించి రైల్వేబోర్డువారు తమకే కావలసిన సరకుల కొనుగోలుచేయు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువుల ననుసరించి రైల్వేబోర్డు వారి నిర్ణయము ననుసరించుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు:— కంపెనీలకు చేరిన రైల్వేలకును ప్రభుత్వమువారికి చేరిన రైల్వేలకును సగటున 4500 వాగనులు కావలసి యుండునా?

సాక్షి:— దాదాపు అన్ని వాగనులు కావలెను.

అధ్యక్షుడు:— ఏయే కంపెనీలకు ఎన్ని వాగనులు కావలయునో చెప్పుకలరా?

సాక్షి:— ప్రభుత్వమువారికి చేరిన రైల్వేలకును వాగనులను అధికముగ నున్నదని మూలభూమిగాను. మీరు కొరిన లెక్కలను తయారుచేయుటకు కొన్ని సంవత్సరములు పట్టును.

గివ్వాలాగారు:— ఒక వాగను తయారుచేయుటకు ఎంతసామాను కావలయునో లెక్కచేసి చూచినారా?

సాక్షి:— 1922 సంవత్సరమున రైల్వేబోర్డువారు ఇట్టి లెక్కను తయారుచేసియుండిరి. వాగను నిర్మించుటకు 72 పానులు 15 పిలింగులు వెలల సామానులు కావలసియుండును. ఇతర ఖర్చులు దాదాపు నూరుపానులు.

గివ్వాలాగారు:— ఈ దేశమునందలి ప్రశ్నల కంపెనీల వారు టెండరులకు, పంకి రహదారి వేయవలెను. వాగనుసామానులపై సుంపులకు దానిపై నూరుపానులను చేర్చి ధరయిచ్చిన ఆ టెండరుల మీరు అంగీకరించెదరా?

సాక్షి:— ఇట్టి పాను వాదములతో కూడిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటలేదు.

అధ్యక్షుడు:— వాగనుల నిర్మాణమునకు కావలసిన సామానులు ఈ దేశము నందును ఇంగ్లాండు నందును తయారు చేయుటకును వి. ఇంగ్లాండు నందు తయారుచేయుటకు ఈ దేశమునందును చేర్చుకొను ప్రశ్నలకు?

సాక్షి:— అవును.

గివ్వాలాగారు:— ఈ దేశమునందలి టెండరులకు ప్రభుత్వము టెండరులకు నందునూ దిగుమతి కంపెనీలకు నందునూ ఇంగ్లాండునందలి మార్కెటులకును పోల్చిచూచెదరా?

సాక్షి:— ధరలు ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండును. కావున టెండరులకు నూదించబడిన ధరలను ఇంగ్లాండు మార్కెటులకు పోల్చిచూచుటకు లాభముండదు. వాగను నిర్మాణమునకు అనుభవమును నూరుపానులను చేర్చి ధర నూదించిన టెండరులకు అంగీకరించెదరా అని మీరు ప్రశ్నించినారు. ఇట్లు చేయవలెనని కంపెనీలభర్తలు మాకును వివరముల నన్నిటి మేము పరిశీలించబడి యుండును. ఇది వ్యాపారసరళిగ నుండదు.

గివ్వాలాగారు:— వాగను నిర్మాణమునకు కావలసిన వస్తువుల ధర పోలి, ఇతర ఖర్చులకొరకు కంపెనీలకు ఎంత మొత్తము ఇచ్చుకలదు?

సాక్షి:— ఈ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పవలెదు.

గివ్వాలాగారు:— రైల్వేబోర్డు నందలి నిపుణులు ఈ విషయమై లెక్కలను తయారుచేసినారా?

సాక్షి:— ఇట్టి లెక్కలకు మేము తయారుచేయులేదు. ఒక్కొక్కదేశమున ఒక్కొక్క కంపెనీ వారు ఒక్కొక్క విధమున వాగనులు తయారు చేయుచుండును. ఇంతఖర్చు అనునది చెప్పవలెదు. ఎక్కడ వెలలు తక్కువగా నుండునో అక్కడ కొనవలయునని భ్రష్టి పట్టుకొనలేదు. ఈ దేశమునందలి ప్రశ్నలకు వృద్ధి చెందుటకుగల అటంకములను నేను గుర్తించియున్నాను. కాని సరకులను కొనుగోలుచేయు ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన నిబంధనల ననుసరించి నేను ప్రవర్తించలేదు.

కీలాగారు:— ఈ దేశమునందలి వాగను నిర్మాణమునకు వృద్ధి చెందుటకును ప్రభుత్వమువారు నియమకొరిన, భారతదేశపు ప్రభుత్వమునకుగల అటంకములను గమనించి రైల్వేబోర్డువారు టెండరులకు అంగీకరించవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు లిచ్చువలయును కదా?

సాక్షి:— అవును ప్రస్తుతము నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నడచుకొనటకు మాకు అధికారములేదు.

గివ్వాలాగారు:— అసగా ఈ విషయములను సరకులకు అరగరతుని స్పష్టముచేయుచు, ఈ విషయములకు లట్లుండనినను, ఈ దేశమున వాగను నిర్మాణమునకు ప్రశ్నలకు అభివృద్ధికి తెచ్చు విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

సాక్షి:— ఈ ప్రశ్నలకు అభివృద్ధికి తెచ్చుటకు చింతించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపాటు నేను అభిప్రాయమును వున్నాను.

గివ్వాలాగారు:— ప్రశ్నలకు అభివృద్ధి చెందవలయునని, దాని రక్షించుటకు ఏమను ఇచ్చువలెను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నేను ప్రశ్నించెను అనుభవించవలయును కదా?

సాక్షి:— అనుభవించక తప్పదు.

గివ్వాలాగారు:— ఈ ప్రశ్నలకు రక్షించవలయునని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించెద రని అనుకొనెదను. తాత్కాలికముగా నుండవలసిన ధానమునకు పాత్రయిచ్చుకొనెదము. అప్పుడు వాగనులకు కావలసిన వస్తువుల ధరలు కొంత అధికముగాను కదా? ఈ దేశమునందలి టెండరులకు నూదించిన ధరల కొంత అధికముగానున్నను రక్షించి ధానము ననుసరించి ఈ ప్రశ్నలకు టెండర్ల నే అంగీకరించుటలు నిబంధనలను మార్పుట అవసరముగాదా?

సాక్షి:— ఇట్లు చేయుటకు నూడ ఒక భ్రష్టియగును.

గివ్వాలాగారు:— రాబోవు సంవత్సరపు టెండర్ల విషయమై ఏమైనను చెప్పుకలరా?

సాక్షి:— వివరములు కావలయుననిన రహస్యముగ తెలిపెదము.

గివ్వాలాగారు:— రక్షించి ధానము అనునందుండుటకు ఈ దేశపు కంపెనీల కన్నుండి సంవత్సరమున కొంతవరకు కొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించు విషయమై మీ అభిప్రాయమేమి?

సాక్షి:— ఇట్లు చేయుటకు చింతించుకొను. ఏ ప్రభుత్వమువారు నూడ ఇట్టి విధాన మవలంబింపదు.

అధ్యక్షుడు:— ఇతర పనుల నూడ చేయు ఇంజనీయరులకు కంపెనీలు వాగను నిర్మాణమునకు గడగట లాభకరము లేక వాగను నిర్మాణమునకుగాను ప్రత్యేకముగ కంపెనీలు స్థాపించబడుట లాభకరమా?

సాక్షి:— ఇది భేదాభిప్రాయములతో కూడిన విషయము. ఇతర విధమున సిద్ధాంతము చేయుటకు విలులేదు.

అధ్యక్షుడు:— ప్రశ్నలకు వృద్ధి చెందుటకు విధులు వాగను తయారుచేయవలయుననినదా?

సాక్షి:— అవును. ప్రత్యేక కంపెనీల క్రితసాధ్యములపై ఇది ఆధారపడి యుండును.

అధ్యక్షుడు:— బి. బి. సి. వి. రైల్వేలకును సాక్ష్య మిచ్చుచు ఈ దేశమునందలి ప్రశ్నలకును వృద్ధి చెందవలయునని 50 పానుల ప్రతినిధుగాను చెప్పియుండిరి. రైల్వేబోర్డువారి అభిప్రాయముతో ఏకీభవించుచున్నారా?

సాక్షి:— ప్రాతీకధకుల ననుసరించియే ఈ ప్రశ్నలకు వృద్ధిచేయు యత్నించిన లాభముండదు. ధరలు అధికముగ నేయుండును. వాగను నిర్మాణమునందు కొంతమార్పులు కలుగజేసి తక్కువధరలకు వా. నులు తయారు చేయుట సాధ్యమగునట్లు ప్రయత్నింపవలెను.

అధ్యక్షుడు:— అట్లైన నేకోక సలహా ఇచ్చెదను. వాగను నిర్మాణమునకు కావలసిన సామానులను టెండర్లవారా పరిశ్రమ కంపెనీలు తెప్పించుకొనెను. ఈ టెండరులకు పరిశీలించి వాగనులను ప్రభుత్వము రైల్వేబోర్డువారు నిర్ణయించవలెను.

సాక్షి:— మీరు నూదించిన టెండరులకు పరిశ్రమ కంపెనీలకు ఉత్సాహము కలుగదు. కొత్త టెండరులపై ఈ ప్రశ్నలకు వృద్ధి చెందవలయును. ప్రాతీకధకులు అంత మొదలవలయును.

గివ్వాలాగారు:— బిటిషు ప్రశ్నలకుగానులతో ఈ దేశపు ప్రశ్నలకుగానుల పోటీచేయవలయు. భారతదేశపు ప్రశ్నలకు నుండించు విషయమై మీరేమిచేపాము చెప్పెదను?

సాక్షి:— భారతదేశపు ప్రశ్నలకు వృద్ధిచేయు కలయునను ఉత్సాహముతో రైల్వే కంపెనీలు అధికముగ ధరలను ధరించునట్లుచేయుట ఉచితముకాదు. రైల్వేవారు తమకు కావలసినవస్తువుల నన్నిటిని తక్కువధరలకే కొనుగోలుచేయవలెను. ఎక్కువధరలకు కొనిన వస్తువులవలన ఇది వ్యాపార సరళి కాదు. భారతదేశము నందలి ఈ ప్రశ్నలకుచేయు కంపెనీలకు రైల్వేలకు విషయమునందును మరీ కొన్ని ఇతర విషయములు లందును కొంత సౌకర్యములను కలుగజేయవలయును. తయారుచేయుటకు ఒక్కొక్క వాగనుకు కొంత మొత్తము గ్రాంటు ఇచ్చువచ్చును.

అధికారితో నేటిదివాడకు అంత మొదలెను. సోమవారమునాడు లోకమోటిపు ఇండస్ట్రీ విషయమై వీరి సాక్ష్యమే వుచ్చుకొనబడును. (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ మును సర్దుకు.)

ప్రకటన
చంగల్ పట్టుజిల్లా కోర్టులో

నెల్లూరుజిల్లా కోర్టు అసలు 1921 సం॥ రం నె 9 రు
ఇ. పి. 1923 సం॥ రం నె 82 రు

చాదులు—1. వామరపు వెంకటసుబ్బారావు పసియిరాజు.

ప్రతివాదులు:—2. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, 5. పేద వెట్టి వెంగళిడ్డ, (1 ప్రతివాది లేకు వెన్నెలకంటి వెంకటసుబ్బారావు తమిళు) మయినర్రు అయినందున కోర్టువారిలకు నియమించబడిన గార్డియన్ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్., ప్రితరు నెల్లూరు.

మయినర్రు డిక్రీ అనుమానంతో చేసిన ఆరంభాంక గ్రామములలోని తోటకగయరాజు, యాలమునకు కొరిన్ని యాలములలోకల 2 శేవరును నియమించవలసినదని వారు బ్రిటిష్ వారి వారికిగాను దాఖలుచేసి నాకు సోదీయుల వారిచేతగాను. ఆ డిక్రీకు అభ్యుతన లే 1-2-1924 నీ నాయిదా చేయబడియున్నది. యేమయినా ఆ డిక్రీకు అభ్యుతన లే సభ్యమయి ట్లి యుటలెప్పుడు లాభము కావలెనని కొరతగిన యేమనపి అయినను నడచవాయిదాలోకల నాకు సంజాయిసి పంపియెడల నేను కోర్టుకు వెల్లుచున్నాను.

నెల్లూరు } యన్. శ్రీనివాసయ్య,
17-1-1924 } 2.5 మయినర్రు ప్రతివాదులు గార్డియన్.

జ్యోతిషము

భారతమునందు పశ్చిమ, తేజా తెలుగు వాయు కాలమును రహస్యము వలెనును తెలుగువారు వాడెను. ఫలమునకు రు 1-0-0 భారతమునకు రు 1-0-0 సాక్ష్యముగాను వంపవలెను.

కేరళ యస్ట్రోలికల్ డిపో, పోస్టు ట్రిబ్యునలు.

హనుమాన్ ఆరూఢము

5 ప్రశ్నల ప్రాసెస్ కుందలతో చేసి లోకాలలో పంపిన, కరుణ విష్ణుయే సరియైన భావిభరితము (వాసి మిశ్రముతో బి. పి. 1-4-0 కంపెనీలు. లేక రూ 1 మయినర్రు చేయవలెను. విలాసము.

అంబ నేయస్వామి జ్యోతిషులము, తిరుత్తూరు, చిత్తూరు జిల్లా.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

అష్టతాంజినము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

శృంగువటి

శృంగువటి

శృంగువటి

జహిత్యరములుగ నునుపాల మూర్తి మూర్తమునండి చీమువలె ప్రవించుచుండెడి, రెల్ల శృంగ, పచ్చ శృంగ, రక్త శృంగ, నీరు శృంగ, శాశ్వతము, మూత్రము బాట్టు బాట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు విగడియుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల శృంగ శామాన్యములను మొదలంట, నిత ర్విజేయము, మరయు నూతనముగ సంభవించిన శృంగములను! 48 గంటలలోపు గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతమును. కస్తీతి (అనగా మూత్రపుత్తితి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకెటింగు మరియు పోస్టేజీ వగైరాలు చేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల బాపితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

అయు ర్వే దాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

తంతి విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు.

- మా ఔషధములు { (1) మెసర్యు డావోన్ అందు కో, రత్తన్ బజారువీధి, మదరాసు.
(2) మెసర్యు థాథా అందు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు.
(3) స్వాస్థ్యసార్వసి, పెద్దవీధి, తిరువళిక్కేణి, మదరాసు.

బలహీనము, నరముల బలహీనము

శృంగు

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

నీరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియు, 80,000 వైద్యులుచిప్పకొనియున్నాము. డిప్లొమ, పాస్ అను హుద్దును, గమనించుము. ఎక్కడను లభిస్తును.

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

ERASMIC

SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

గురునాథ ఔషధాలయము

కేహోగ్యమును, ధాతుభృష్టిని హెచ్చించును. అతిమూత్రము మూత్రశాశ్వతమును సంబంధించిన వ్యాధులు, శృంగోగము మొదలగు వాటిని అర్చితముగా బాగుచేయును. మలబద్ధకమును పార్శ్వోలి, ఆలిన హెచ్చించును పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు వాయువ, కఫము వాన్యగువాటిని ఖండించును. ఇకన్నియుగాక జేహమునకు బలమును, మందర క్రమము యిచ్చుటలో దీనికి సమానమైన టూనికు ఏదయులేదు. స్వర్ణము, అభ్రకము, హఠాము, ముక్త మొదలగు భస్మములు యిందు చేరియున్నవి. నపుంస కర్మమును పారదోలుటయందు దీనికి గమనమైన దేదియు లేదు.

15 దినములు ఔషధముగల బుడ్డి 1-కి రూ. 2-0-0
1074 వి. ఎస్. ఎస్. ఎస్వైయరు బి, ఏ.
14, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అందరును వాడతగిన మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

పిటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అంశము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధిచుగును. అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1 వైద్యవిద్య కాలసినవాడు శ్రావిన ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ 27 వైశాలబారుకోడ్డు, మదరాసు.

సంజీవనకల్పము

ఉష్ణాధిగమ్యచే గలుగు జ్వరములు, తాపము, దాహము, అల్ల, కీళ్లనొప్పలు, దగ్గు, ఉబ్బరము, కూలలు, రక్తవైర్యము, మొదలగు అనేకవ్యాధులకు శుచినికంటిది.
5 తులముల పాడర్ సీసా రూ. 1-4-0
2 తులముల సీసా రూ. 0-10-0. 1 తు॥ 0-5-0
శుభవిశేషమాత్రము సీసా 0-4-0
దంతమార్మము: పండ్లుతోముటకు దబ్బి 0-2-0
తామరలైలము: తామర తీకుట దబ్బి 0-5-0
అచిర్లక యువుమూతలు బిడ్డలకు సీసా 0-4-0
వి. కి. ఖయ్యలు ప్రత్యేకం. క్యాట్లగు ఉచితము

వి. కి. ఏ. ఆంధ్రకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజం పెరిడేపి, నల్లూరుజిల్లా.

జులాబ్ మాత్రలు

వెల దబ్బి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. కి. సహా 0-12-0
మలము సకాలమునకు సరిగా వెడలకుండునది ఆకలి మందగించి పొత్తికడుపు ఉబ్బి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును. దినము రాత్రి ఒకమాత్రను తినిన మలబద్ధరోగము మాన్చి, ఆకలిలిగి శరీరమున శాశ్వతము కలుగును. వీటిలో నేపాళము చేర్చబడి యుండలేదు. ఈ మాత్రలవలన విశేషముగ విశేషములు కావు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.
అంశసోదరులచే చేయబడినవి. తెలుఁదేశి.
తెలుఁదేశీ ధనుర్కాటలాగున ప్రాయము.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కర్ణాటక అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలంగాణ అండ్ కో: “ఇండి ప్రెస్” పెద్దాపురం.